

Mr. F.C. KOCH
ROTTERDAM

Ex Libris
JOHN LANDWEHR
Voorschoten

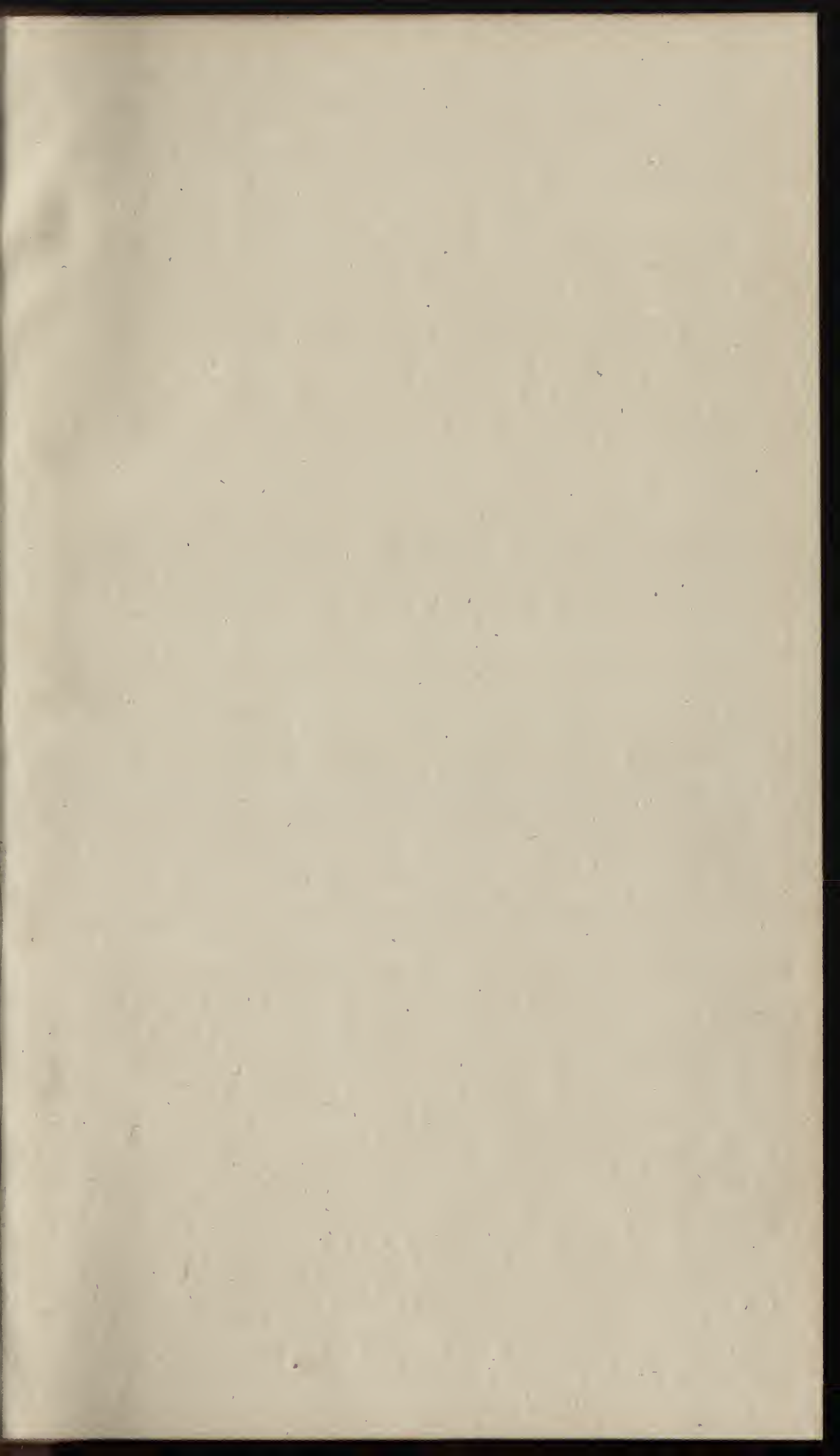

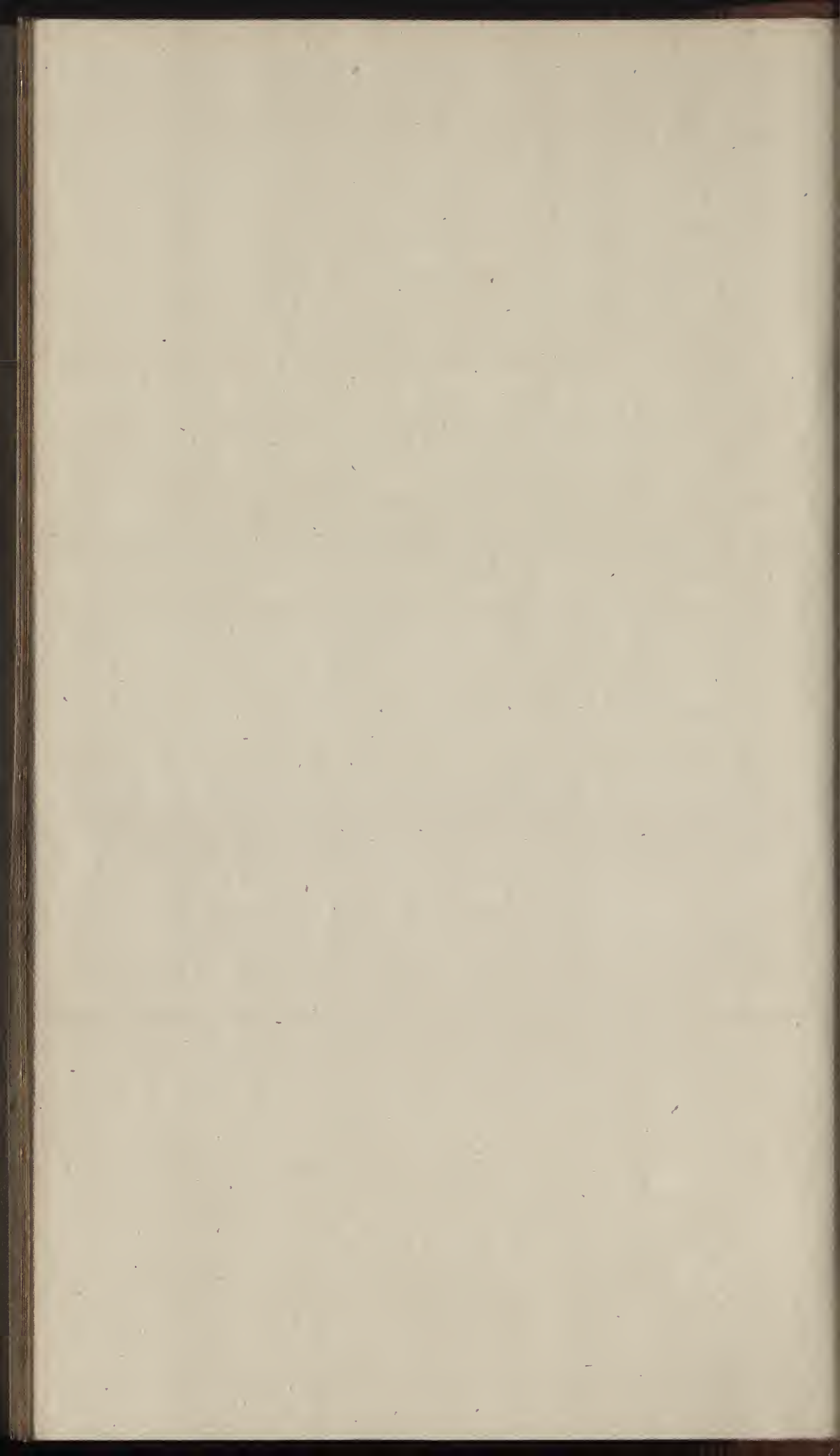
Prince Maurits' Coat of arms as water-mark. See
Frænke. De Passe 1347.

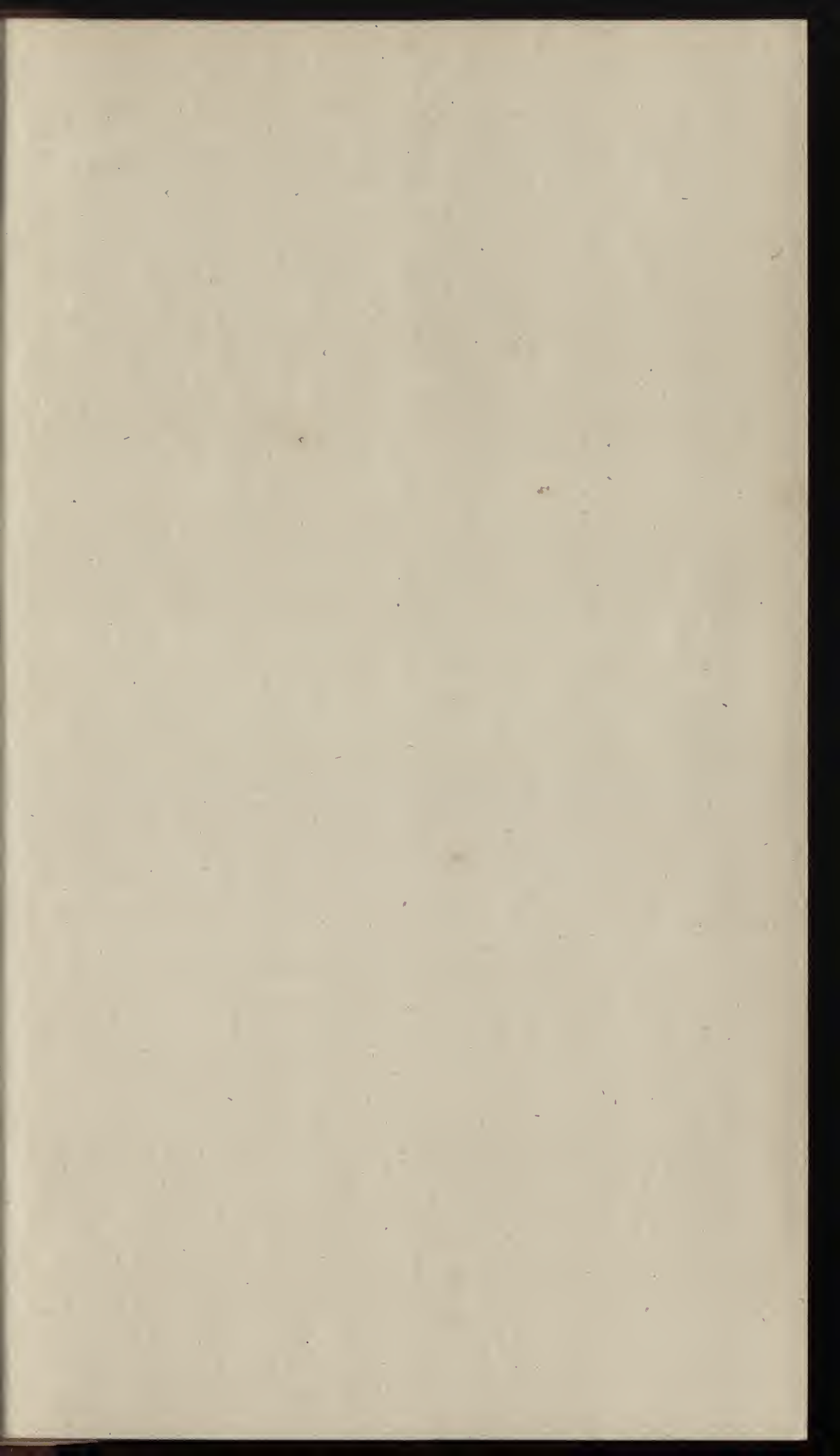
C. de Passe illustreert.

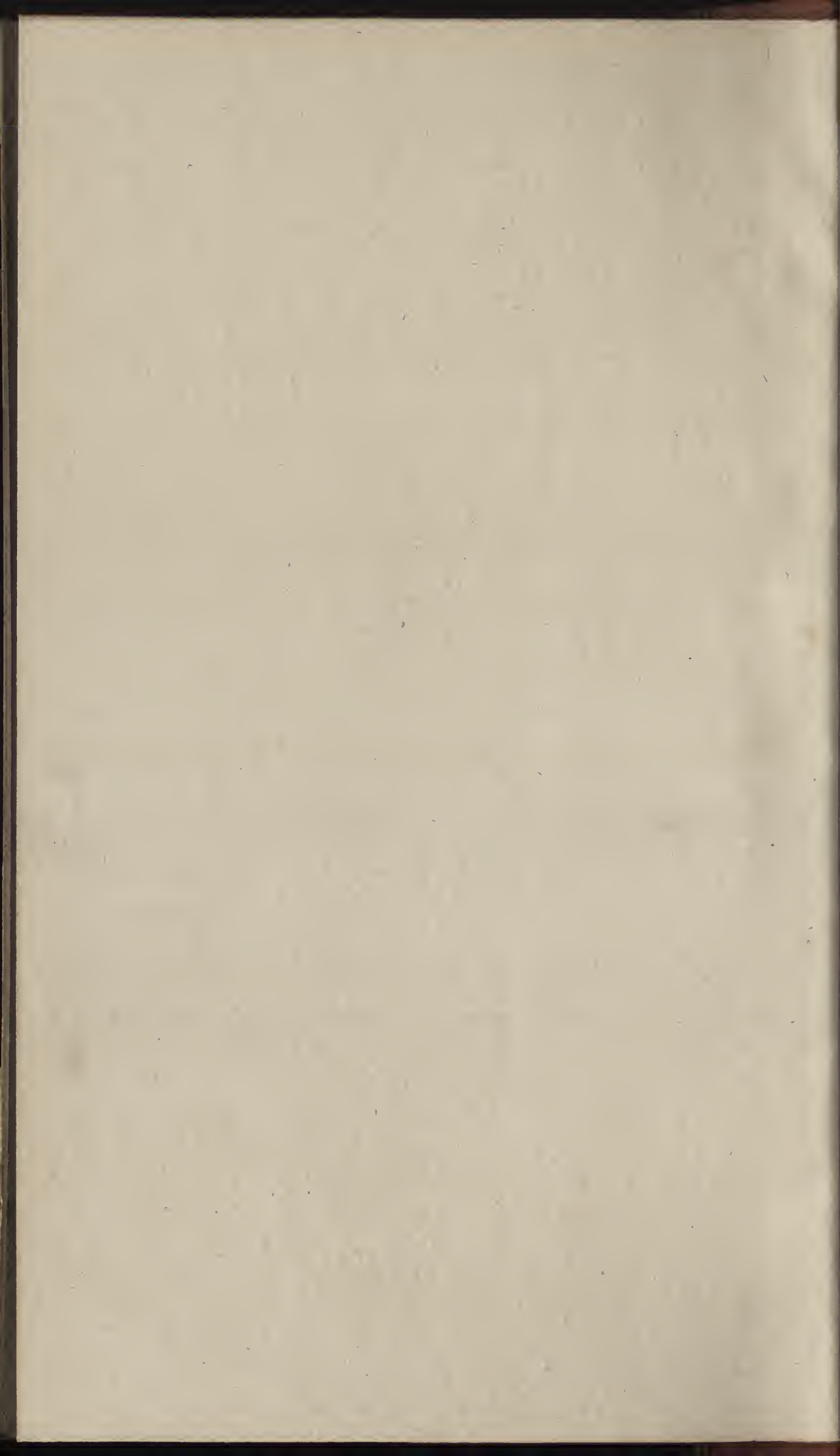
S.

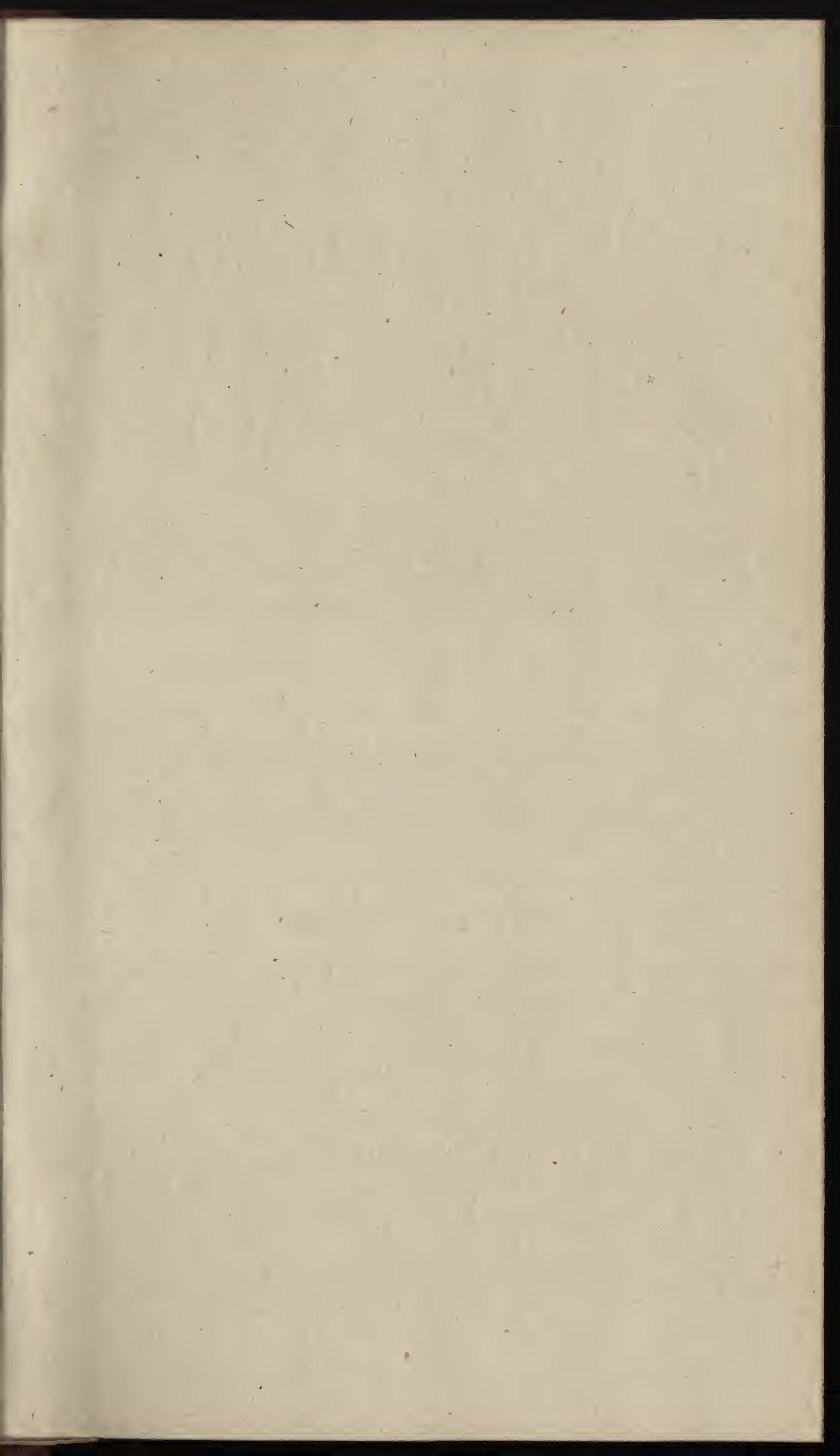

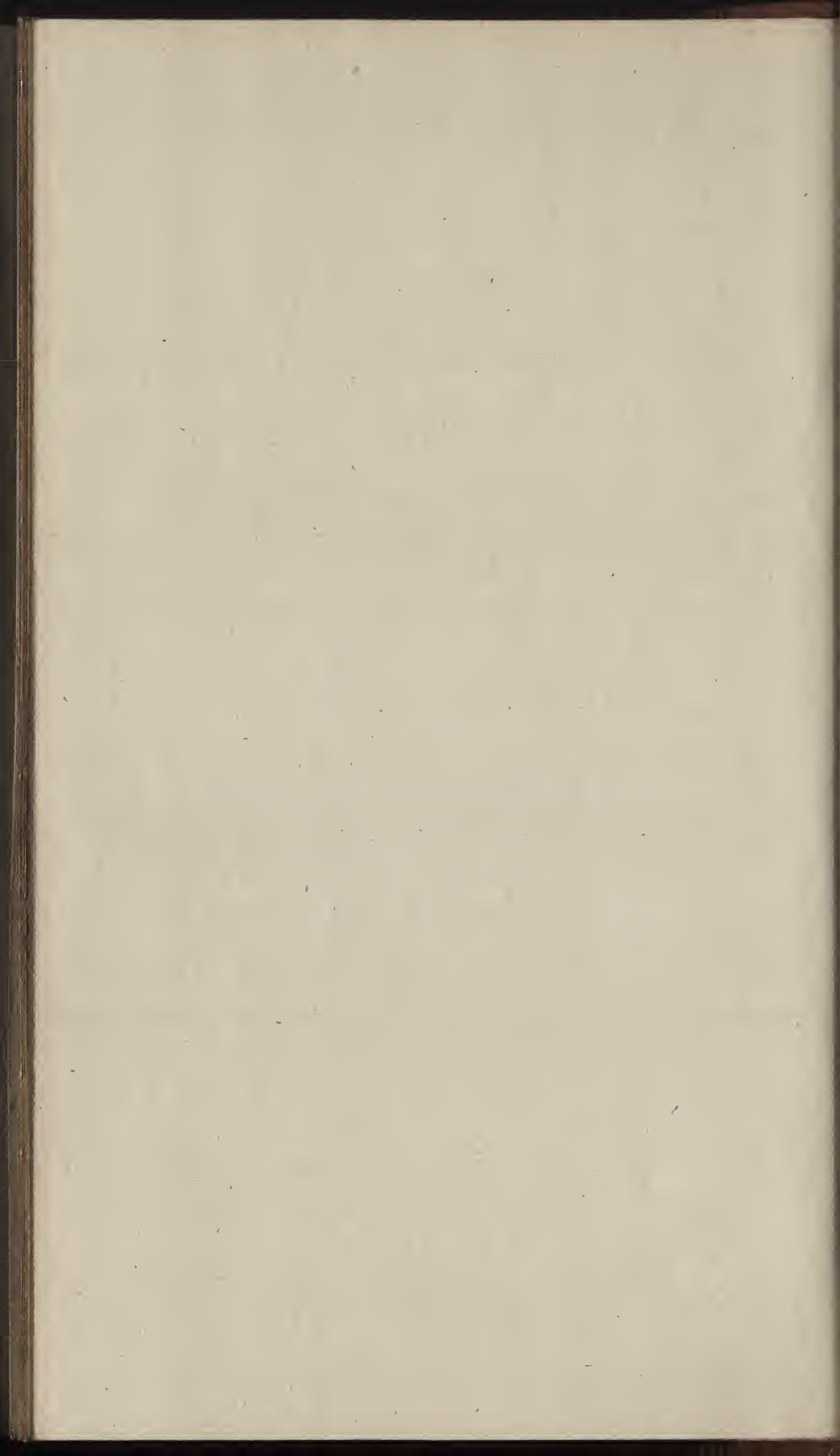

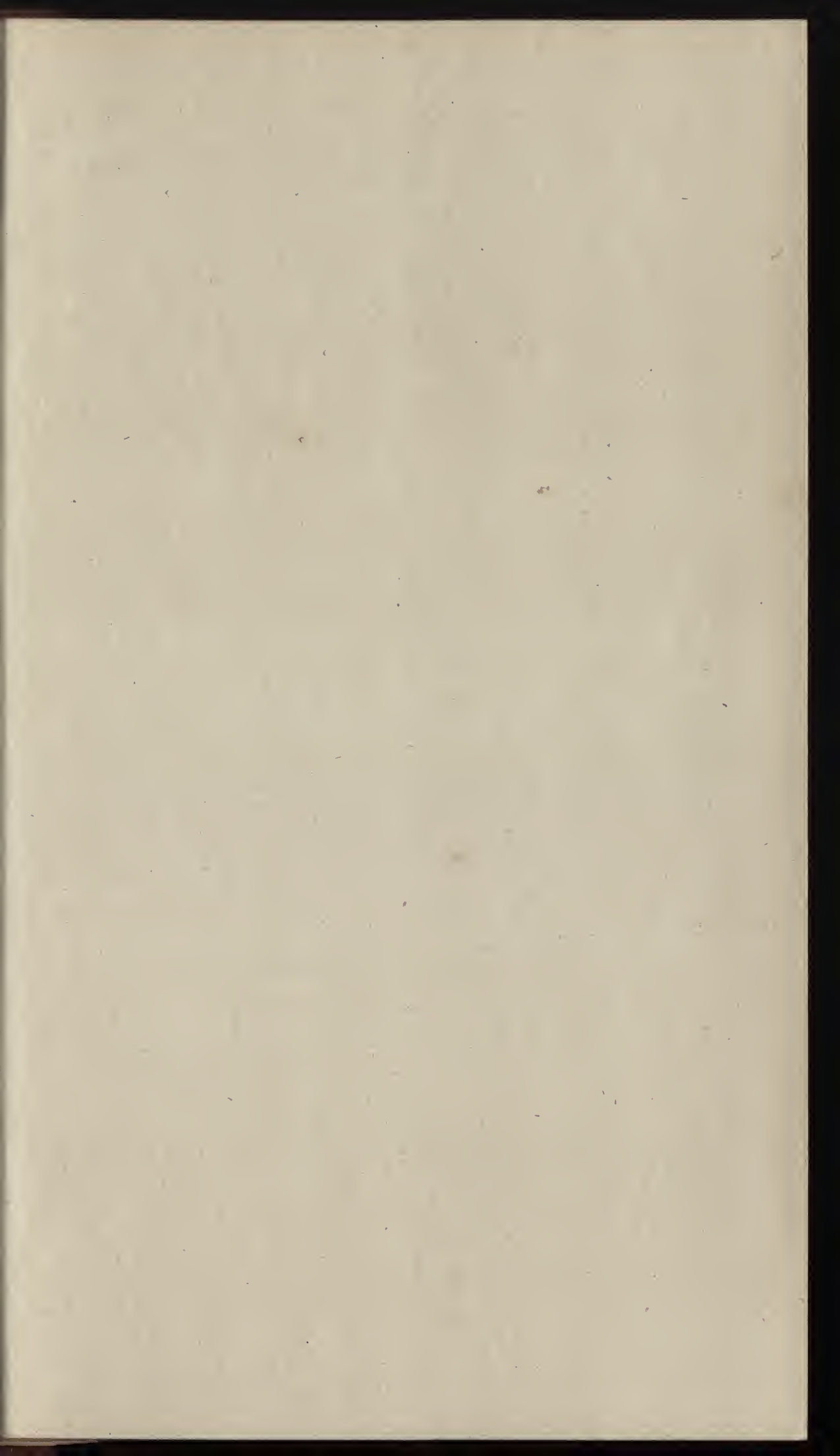

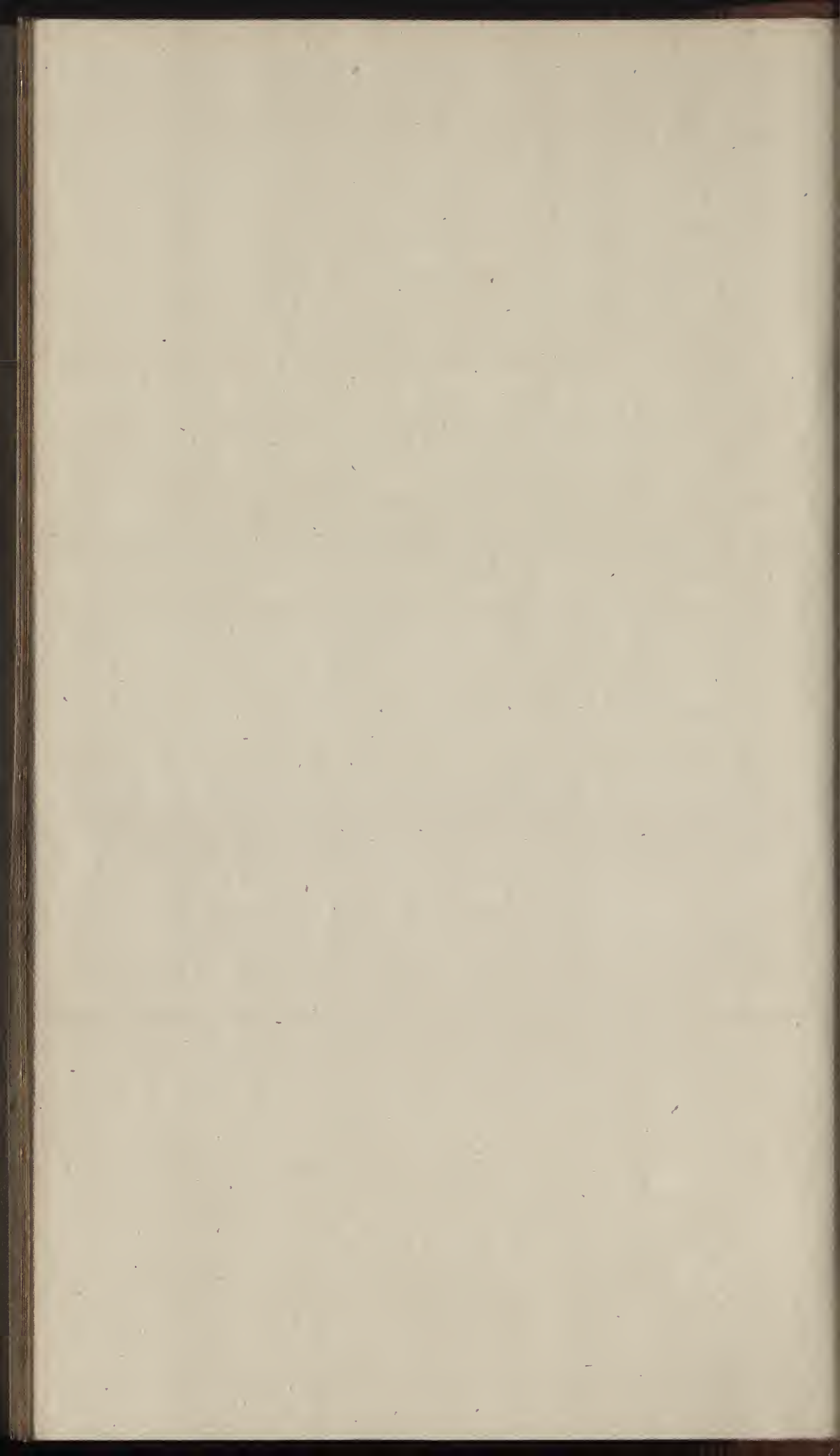

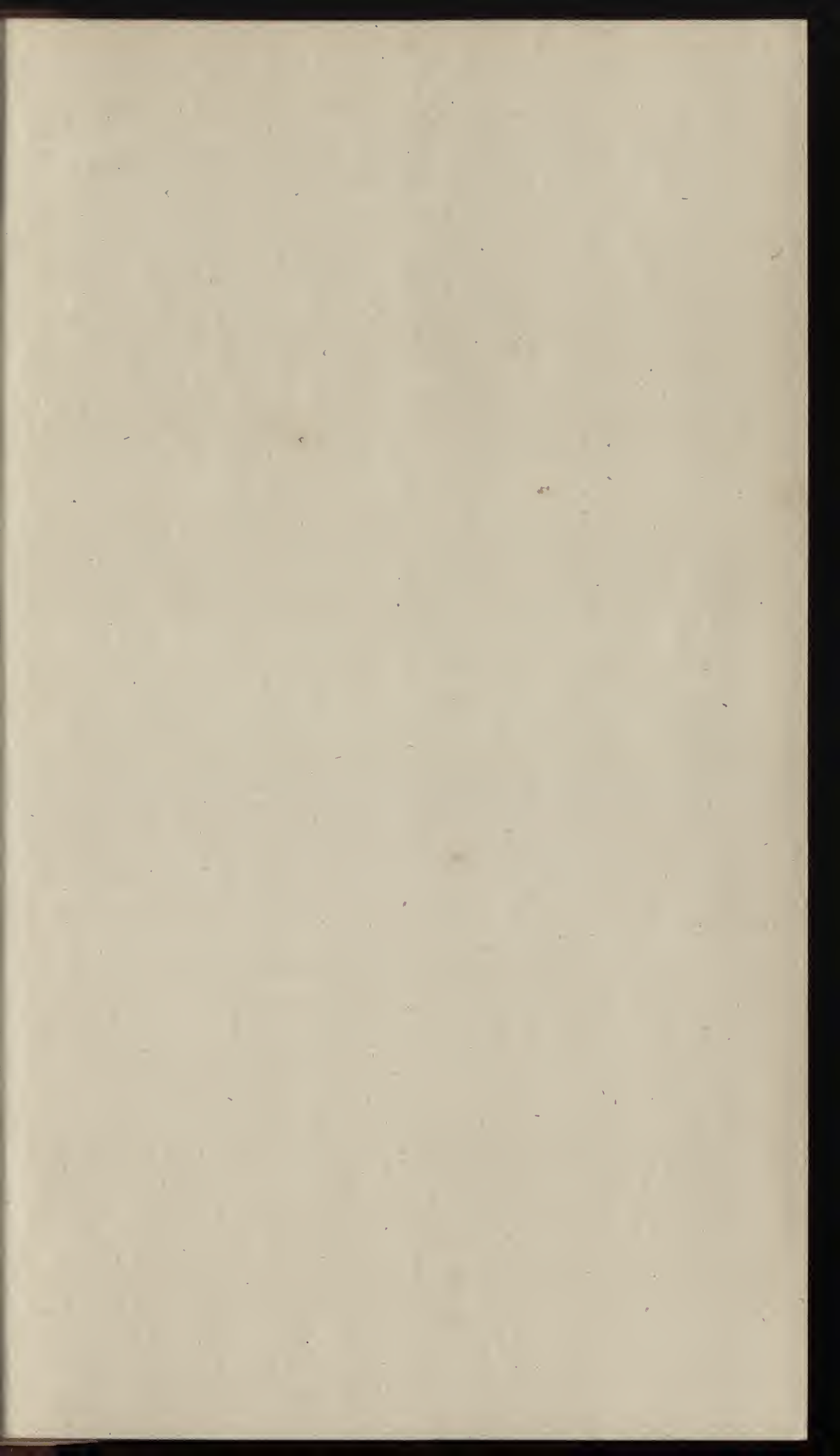

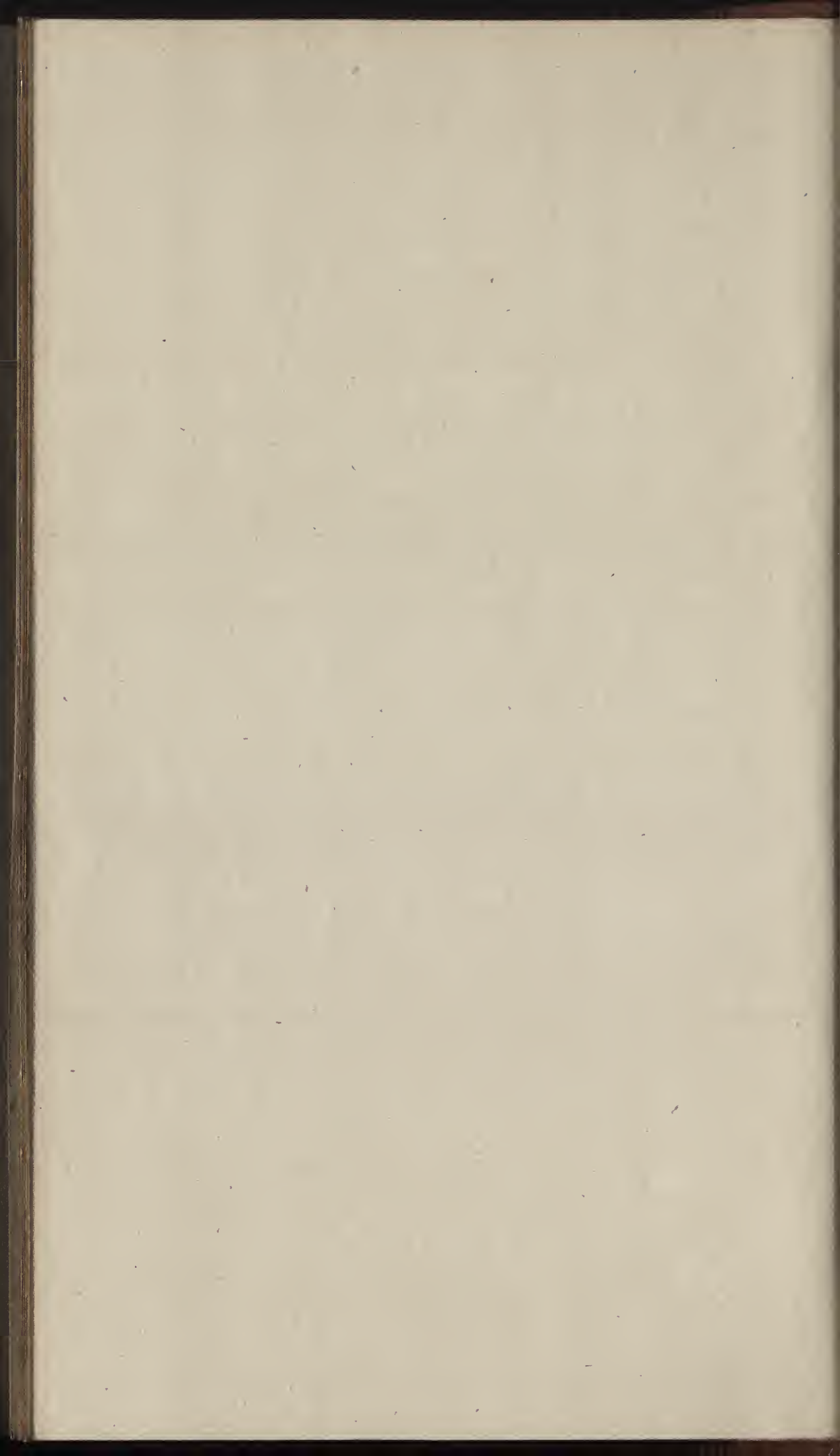

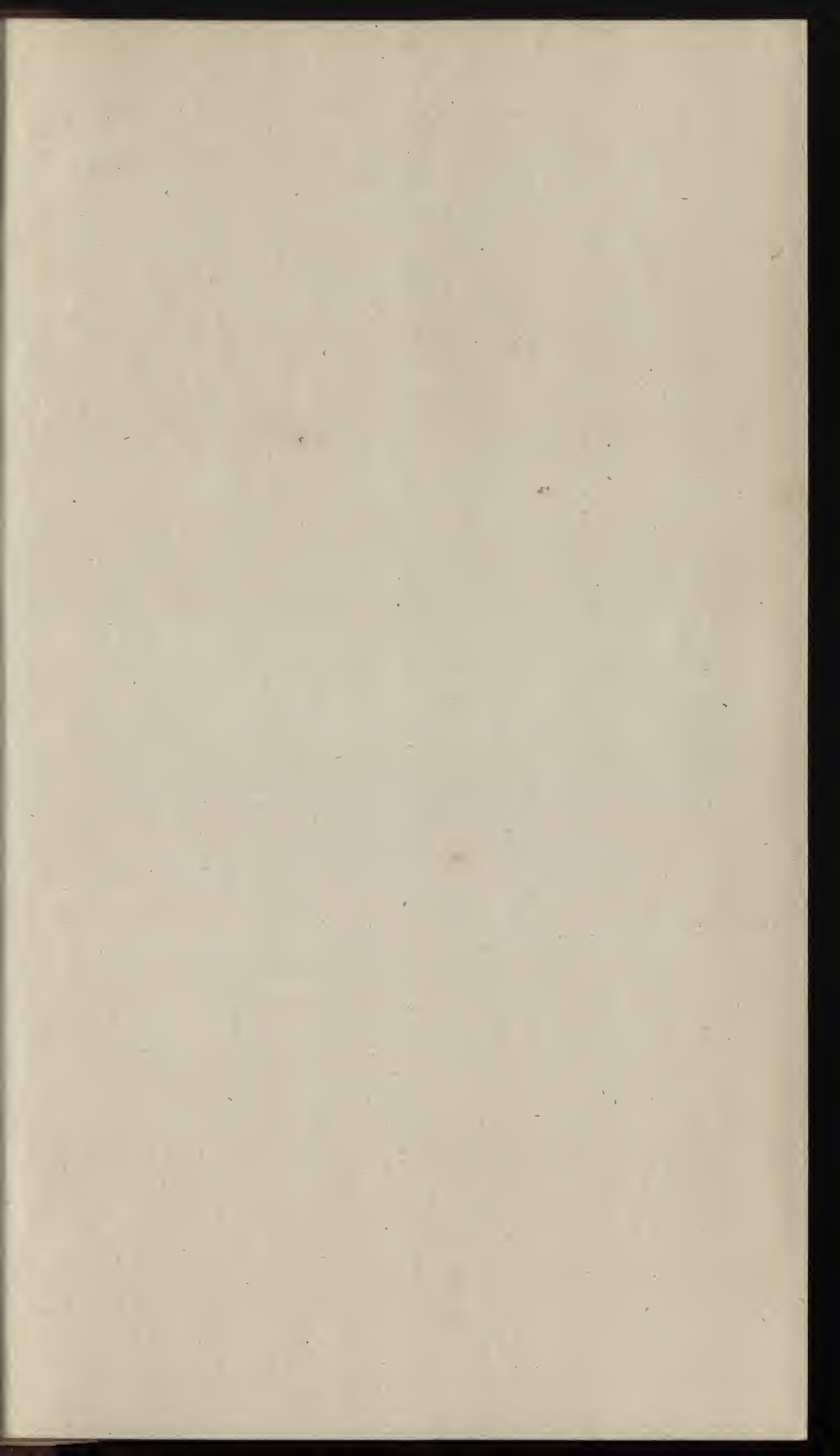

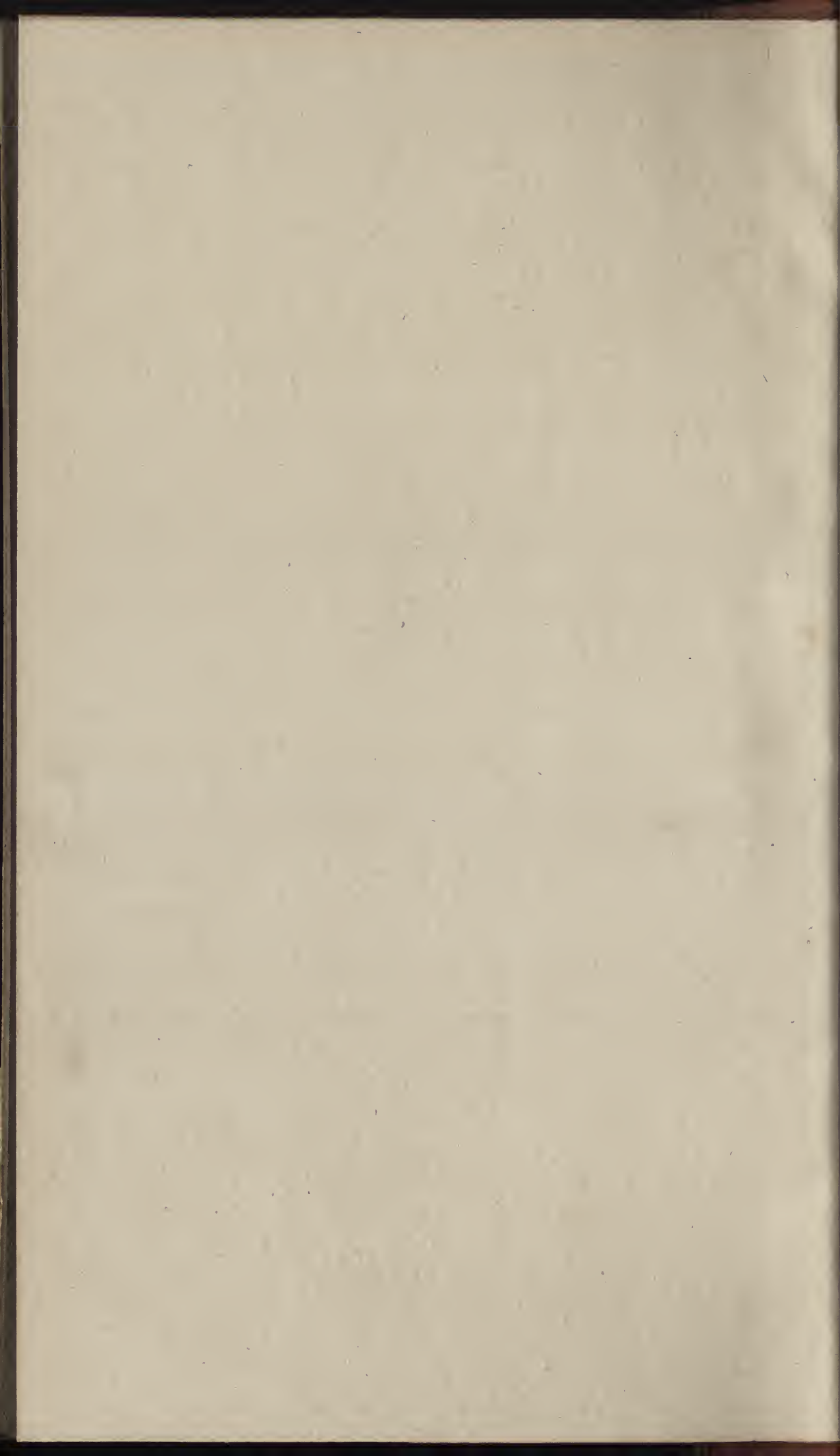

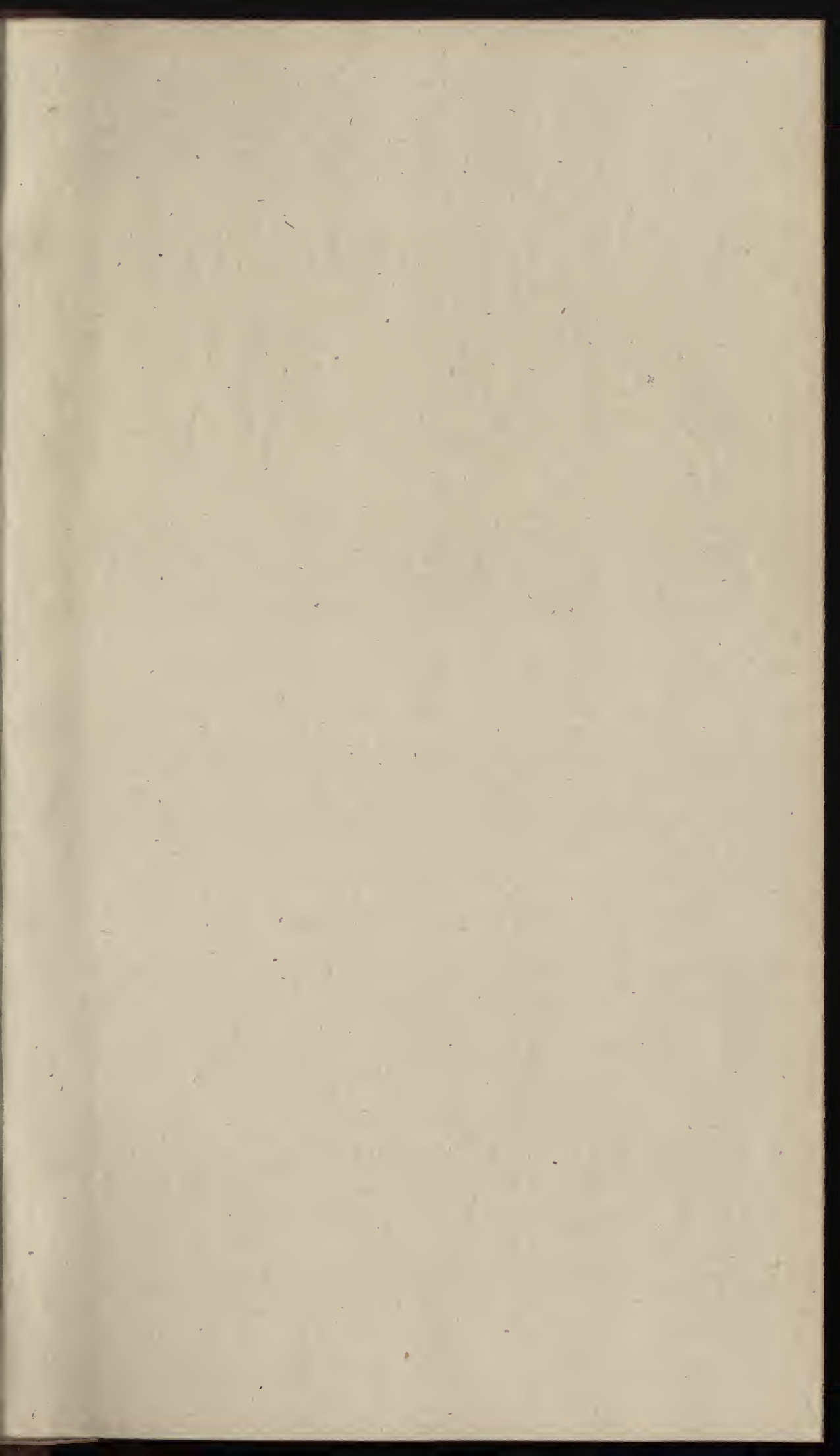

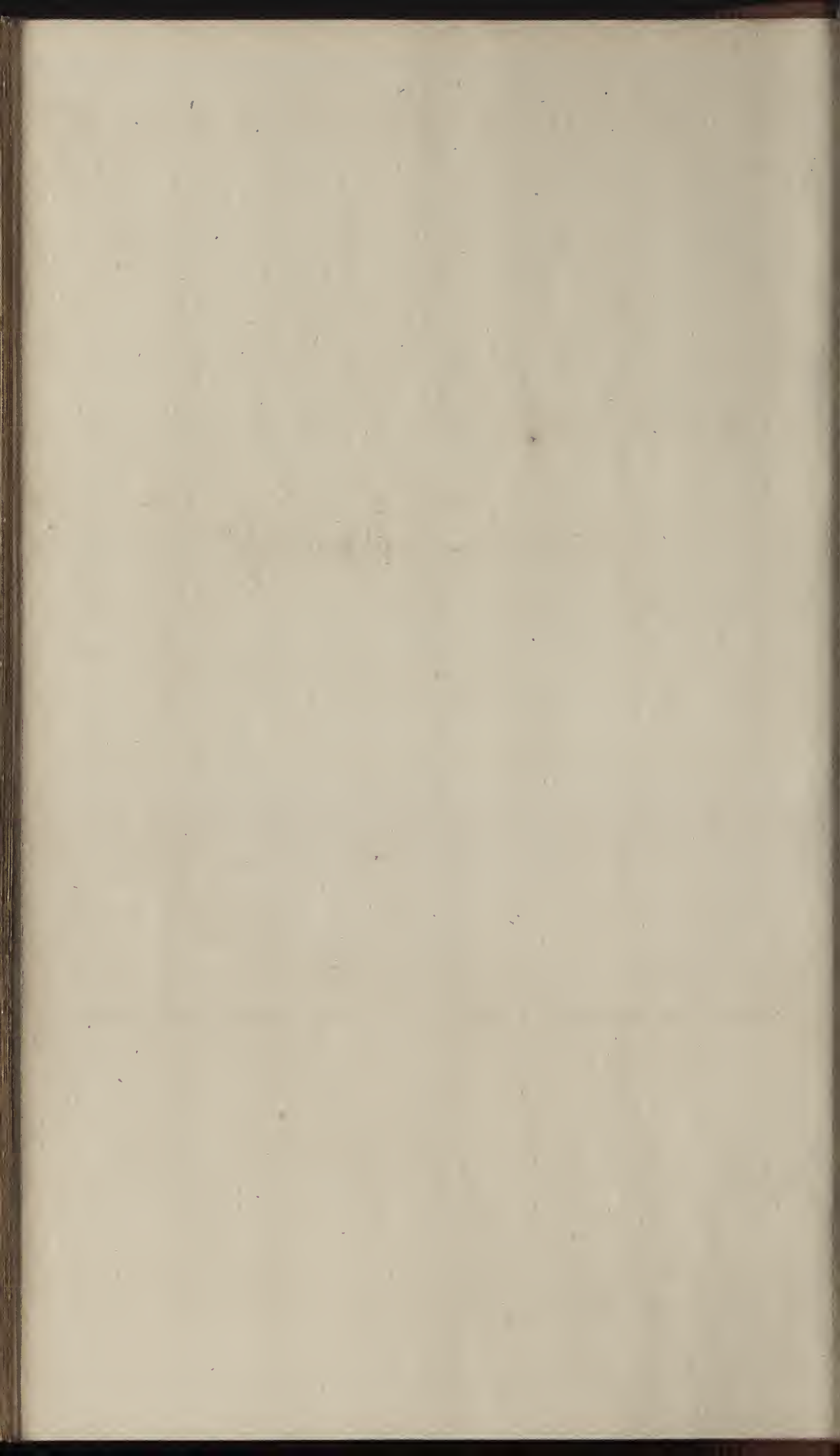

NASSOVISCHE ORAIIGNIEN-BOOM,

DAER BY GHEVOECHT,

De Conterfeytsels der voornaemster HELDEN,
die vvt desen Stam ghesproten zijn, die hen (in tyden
van Oorlogen) in dese Vrye-landen
ghebruyckt hebben.

Ad causam honoris istius Illustrissima familia.

TOT WTRECHT, BY SALOMON DE ROY.

Men vintse te coop by Ian Iansz, Boec-vercooper tot Arnhem.

ANNO M. DC. XV.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1891

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

TOTTEN GOETVVILLIGHEN LESER.

ALhoevvvel men het ghene *Salustius* vande vermaerde Stadt *Carthago* gheschreven heeft, dat het beter vvaer heel te svvijghen, als vveynich daer af te spreecken, oock met goede redenen van het doorluchtighe geslachte van *Nasuvve* mochte segghen, soo hebbe ick evenvvvel niet connen nalaten, tot explicatie vande ghelijckenisse ende vvare afbeeldinghe van het meeste deel der *Oraignische* ende *Nasomische* Helden, die by onsen tyden ghelêeft hebben ende noch levende zijn, ende vvvelcker groote deuchden ende onuytsprekelicke vromicheyden, naest Godt, tot een stuensel ende bescherminge van dese verdructe Nederlandē geveest zijn, dit cort verhael als een cleyn eerdicht ofte lofspraecke hier by te voeghen, niet om de Historien van hare groote daden (die van soo veele gheluckighe schrijvers in alle talen ghecelebreert vvorden) te verbreyden, maer alleen op dat die ghelijckenisse, niet gheheel stom ende als doot inde handen van de liefhebberen onser Nederlantsche geschiedenisse souden comen, ende oock blijcken, mijnen yver ende devotie tot hare illustre Ex^{ciē} ende G. die dē Almachtigen God in langhdurige prosperiteyt tot zijnen H. naems glorie, ende deser Vrijer Nederlanden verseeckertheydt vvil bevaren.

S V M M A I R E

ENDE CORTE VERHALINGHE VANDE GHEDENCK-
VVEERDICHSTE HELDEN

ende feytē der selver; uyt het seer oude ende
Doorluchtighe gheslachte van
Nassau gesproten.

Om het lof van de **Hooch-edele** / seer oude / ende wyt-vermaerde afcomste des **Huyles** van **Nassau**-
vven int corte te verhalen / en sal niet noodich wesen (het
welck men veel tijts siet gheschieden / jaē tot desen onsen
tijden meer als te veel gebzupckelicken is) voort te bren-
ghen eenighe fabuleuse / versierde / nochte onseekere vertellinghen.
Maer zijn de Godtruchtighe wercken / de groot-dadighe feyten /
doock de waerachtighe verhalinghen van de outheyt daer van soda-
nich / dat die selve meer als sufficient ghehouden worden tot een on-
vermeerderlickē lof ende eeuwigememorie ofte ghedachtenisse by
allen liefhebberē der deuchden ende waerheydt nae te laten. Sal
derhalven verbygaende **Nassau**, **Velt-overste** der **Suaven** by **Iulium**
Cesarem ghedacht / als te seer wijt van onsen tijden afloopende. Van
ghelijcken oock **VValravium** ende **Geroldum**, **Graven** van **Nassau**-
wen / die ontrent vooz dusent jaren souden gheleeft hebben (niet dat
ick de selve als fabuleus / ofte niet gheweest zijnde / soude willen ach-
ten / maer als daer van my noch sulcke seckerheydt niet en zy ghe-
bleecken / dat ick die sonder alle controversie soude connen toelaten)
comen tot de seckerste monumenten van die ongheluckighe tijden /
in welcke soo vele heerlijcke daden ende doende s der selver in den
poel der verghetenisse ghesmoort zijn / overmits dat alle gheleert-
heyte ende wetenschap bynae verdonckert wesende / ende de simpel-
heyte onser **Door-vaderen** meer genepcht zijnde om wel ende vroom
te doen / als de ghedane vroomicheyden te beschrijven / weynich bes-
scheidenlicke **Historien** ettelicke eewen aen een gheduerende naeghe-
laten zijn. Ende daer uyt voortbrenghen vooz eerst den cloeckmoe-
dighen **Crijchs-oversten** **Otonem**, die dooz sijne vroomicheydt ende
goet-belept / ontrent den jare 933. in **Fleur** zijnde / onder den **Keysler**
Henrico ghenaemt den **Voghelaer** / **Duytstant** van der **Hungaren** in-
vasien bevizit / ende wel 40000. der selver verflagen hebbende / de o-
verblijfselen daer uyt verdreven heeft. **Wiens** **Zoon** **VValraven** den
Keysler **Othoni** den eersten / in drie overtreffelicke oorloghen / als de
Walsche / **Beemsche** / ende **Hungarsche** volghende / over al sijne vroom-
me cloeckheyte ende wijzen raet in dier voeghen verspreyt heeft / dat
hy tot de hoochste faem sijnder volcomen deuchden ghecomen is.
Niet vergetende de vroomē **Nassauische** **Helden**, **Robertum** ende **Ar-**
noldum, die in de oorlogen by den **Keysler** **Henricum** den vierden vooz
het **Ro: Rijk** ghevoert / dooz haer over-vroomē feyten meer ver-
maert

maert zijn gheworden. En sal oock niet voozby gaen Robertum den
 Neve van den voozgaende/ die seer gheneycht totte vermeerderinge
 des Christenheyt/ metten Keyser Frederico Barbarossa in Syriam gereyft
 is/ alwaer hy over 60000. ghewapende mannen ghebedende / ende
 met drie verscheyde veltlaghen der Saracenen onderbrenghende/ den
 selven ende de gantsche Christenheyt seer grooten dienst ghedaen
 heeft. Wt deses naecomelighen ghesyzenen Grave Enghelbert van
 Nassauwen / hoe geluckelicken heeft de selve den Keyser Maxamilia-
 no sijne vroomicheydt verthoont in den slach van Guinegato, alwaer
 het peerde-volck van de Francoisen op de vlucht ghebracht zijnde/
 hy in groote desperatie van een yder / het wanckelende voet-volck/
 sulcx soo met woorden als sijn exempel geamineert heeft / dat sy den
 vyant (die bycans de victorie vercreghen hadde) te rugghe ghedre-
 ven/ verjaecht/ ende 9000. der selver op de plaets verslagen hebben.
 By welke victorie de macht van die van Oostenriick soodanich is
 ghestabilieert/ dat den wech/ waer over sy tot de ghevolchde groot-
 heyt ghecomen zijn/ daer door ghelept ende ghebaent schijnt te we-
 sen. Nu om voorts te aenmercken tot wat hoocheyt ende weerdic-
 heyden de vooz-verhaelde vroomicheyden ende wech de Naecomelin-
 ghen ende daer af-dalende Helden bereypt heeft: Soo comt ons eerst
 vooz ooghen Grave Adolff van Nassauwen / die om sijne ouden A-
 deldom ende groote vroomicheyden inde oorloghen verthoont/ een-
 drachtelicken by de Princen des Rijck/ tot de hoochste digniteyt des
 Christendoms/ dat is / Roomsche Keyser ghecooren / ende tot Aken
 na ouder gewoonte by de Certzbisshop van Coelen Simfrido, mette
 Keyserlike croon verciert is: Van welke Prince de denckden ende
 vroomme grootdadicheyden sulcx zijn/ dat het beter is / die gheheel te
 swijghen/ als weynich/ (nae dat dit voozghenomen werck bereyft)
 daer van te schryven. Daer by wy voeghen sullen vijf Cheurvoz-
 sten des Roomschen Rijck/ als Gerlacum van Nassauwen Canceledes
 Rijck ende Certzbisshop van Mentz / die ontrent den jare 1146. in
 fleur was / ende noch Adolphum, Iohannem, ende Adolphum, alle drie
 wt desen geslachten Cheurvozsten ende mede Certzbisshoppen van
 Mentz / noch behalven de voozgaende Diederick van Nassauwen,
 Certzbisshop ende Cheurvozt van Trier. Sonder te vergheten
 Grave Enghelbert, die ten tijde Hertoge Carel van Bourgoignien in
 grooten aensien wesende / het gantsche Nederlandt regeerde / waer
 van hier vooz oock mentie ghemaect is/ nochte Grave Hendrick, die
 ten tijde des Keyfers Caroli de vijfde / Gouverneur van Brabant/
 Hollant/ Zeelant/ Vriesslant wesende / verscheyden oorloghen geluc-
 kelicken gheeyndicht heeft / wien ghevolcht is sijn Soon Renatus
 Prince van Ozaignien / niet weyniger als sijn Vader door de vroom-
 me seften by hem/ so in Italien als dese Landen bedrevē/ vermaert/
 nochte die hem gesuccedeert is den Prince H. G. V. Wilhelm van Nas-
 sauwen, die met alle redenen een Vader onses Vaderlants ende Auc-
 teur der Nederlantsche vryheyt gheacht behoort te worden / ende
 wiens lof breeder in het Elogio by sijn afbeeldinge hier nae ghestelt/
 uptgedrukt wort. Dese vier/ mitsgaders Philips V. Wilhelm van Nas-
 sauwe teghenwoordighe Prince van Ozaignien/ zijn alle met de seer

vermaerde ende hoochgeachte ordze van den gulden Bliese vereert
gheweest / gelijk den wijtbekenden ende doozluchtigen Doozt Mau-
ricius van Nassauven (die om sijne groote wijsheyt / vroomicheyt ende
andere deuchden de eerste niet alleen van Europa, maer oock van de
gheheele werelt gheacht mach worden (met de Conincklike Gozde
van den Jartiere dooz den alderwijsten Coninck van groot Britan-
nien begaeft is / welke eere niemant en gheschiet dau die dooz hare
groote deuchden ende uytghenomen vroomicheyden / de selve vooz
allen anderen verdient / ende haer als eyghen ghemaect hebben.
Ten lesten meriteren de veelvuldighe vroomen daden der vermaer-
der Helden hooch loffelicker G. Graven Adolf ende Lodevvijck van
Nassauven (waer dooz als dooz gheluckighe instrumenten Godt Al-
machtich dese Nederlanden van de Spaensche tyranie heeft wil-
len beginnen te vrien) die hen niet ontsien en hebben haer bloedt te
verstorzen vooz de goede saecke die sy aenghenomen hadden te be-
schermen / ende neffens haren Broeder den wijtvermaerden Prince
van Oraiguien de selve met hare doot te bebestighen / in de eeuwighen
memozie van onse naecomelinghen gheprent te blijven / als oock den
cloeckmoedighen ende wijlen Doozt/Grave Iohan van Nassauven tot
Dillenborch mede Broeder des selvighen Heeren Prince / die dooz si-
nen voorszichtigen raet ende goet beleyt / groot voozdeel totten voort-
ganck onses Dyphepts gegeven heeft / ende daer toe vooztghebrachte
soo vele vroomen Helden ende jonge Heeren / die niet afwijckende van
de aengheerfde affectie ende gheneyghentheyt van onse goede saec-
ke / haer meest alle begeben hebben tot een steun ende onderstant der
selver / waer van oock sommighe die met hare doot verthoont ende
bebesticht hebben / als by de ware afbeeldinge van een yder van diert
naegheseyt sal worden. Ende alhoewel die van desen Ed. gheslachte
in vooztijden (overmits de waerheydt in den Christendomme seer
verdonckert was) met eenen blinden yder den Godsdienst dooz sticht-
tighen ende fundatien van Cloostren / kercken ende Capellen seer
ghelocht hebben te voozderen / als sulcx ghenoech by het verhael van
VVernerum Saulhemium (die vooz drie hondert jaren geleeft heeft) ge-
kent is / zijn even-wel die selve onder de eerste in Duytschlandt dooz
Gods voorszichtigheyt ende ghenade / die de religie ende Godsdien-
sten van ontalbare dwalinghen ghepurgeert ende de ware Christe-
like reformatie plaets ghegheben hebbende / hun tot het Christelic-
ke verbont van Smalcald, omme de Christelicke waerheydt te onder-
houden / voozderen ende vermeerderen / opgherecht onder de prince-
paelste hebben begeben / welke religie sy noch tot desen onsen tijden
stantvastelicken zijn onderhoudende ende voozstaende. Nu soo de
Dooztelicke huwelicken by den Prince van den Hupsle van Nassau-
ven ghedaen tot haerder lof ende vermeerderinghe des Edeldoms
zijn streckende / salmen bevinden die ghealicert ende in huwelicke
verbonden gheweest te hebben met de Dochteren vande treffelicste
Doozten/Princen ende Potentaten van Christenheydt / als te weten:
van de Coninghen van Enghelant ende Beemen, de Hertoghen van Sa-
voyen, Saxen, Lorharingen, Bourbon, Oostentriick, Beyeren, Suaven, Brabant,
Gulick, Cleve, de machtighe ende wijtvermaerde Graven van Vlaen-
deren /

4
der en/Hollant/ende andere meer van ghelijcke qualiteyt/ sulcx dat uyt eenen wortel seuen vermaerde stammen voortghetomen sijn/ met de namen haerder heerlijckheyden verscheyden/als sijn/ De Geldersche, VVeisbadensche, Dillenburchsche, VVeylburchsche, Sarbrughsche, Beylsteinsche, ende ten laetsten de treffelijckste van allen de Orainsche, waer van de Geldersche stamme Ghelderlant ende Suijphen/ over de 336. jaren met groote macht ende renomnee beleten ende geregiert heeft / ende d'ander sodanich haer tot allen tijden verthoont hebben / dat de deuchden ende vroomicheyden der selver met weynich woorden gheensins en connen volprezen worden. Hier mede eyndighende / sal alleenlick den Stam-tack, waer uyt onse Orainsche ende Dillenbursche Helden (wiens vuchten soo nut als noodich tot het welbaren ende de vryheyt deser Landen gheweest sijn) ghesporen sijn / daer by boeghen/ghelijck als by yder afbeeldinghe een cozt elogium ofte lof-spraecck haerder onsterffelicker deuchden.

WILHELM, PRINCE VAN
Oraignien.

Elijck de vvarachtighe afbeeldinge des Doorluchtigen, cloeckmoedichsten, verstandichsten ende Godtvruchtichsten Vorst, VVilhelm vry Prince van *Oraignien*, d'eerste alhier uyt den seer ouden, edelen ende vviijt-vermaerden geslachte der Graven van *Nassauve* ghestelt vverdt, soo is de selve oock vveerdich de eerste principaelste ende voor allen anderen inde herten der liefhebberen der Vaderlantsche vryheys, tot zijn eevvighe lof ende memorie der toecomender tyden inghedruet ende gheschreven te blijven, vvant dese met allen rechten door zijn verdiensten, den Vader des Vaderlant, ende autheur des geuenschten vryheys des selven genoemt vvort, die hem niet ontsien en heeft teghens te staen, den Aldermachtichsten Coninck, niet alleen van *Europa*, maer oock vande gheheele VVerelt, om onse consciencien, vryheyt, onse vvetten ende goederen, versekerheyt, te vercrygen, de aldersvvaerste vervolginghe met ballingschappen, Oorloghen ende vervvotinghe synder heerlickheyden te rugghe stellende voor het gemeene besten, die door zijn cloekhertich verstant, vvijsen raedt, vaste volstandicheyt ende liefde tot Godt ende zynen naesten, alle de svvaricheden die in foodanighe voornemen te vervvachten stonden, overvwonnen heeft, ende een ghedurich fundament onser vryheyt tegens de uytheemsche *Inquisitie* ende *Spaensche* tyrannie, by allen staten van Menschen deses *Nederlants*, ja de Ro: Catholijcke selver in horreur synde, vervvorvē: het selve ten lesten met zijn eyghen, ende het bloet van dē zynen bevestighende, nadiē syne levende deucht door de nijdighe moordadicheyt synder Vyanden den 10. Julij in den Iare 1584. binnen de Stadt Delft ghesteyt is ghevworden.

*Auricus Princeps ut nostri carminis author,
Sic libertatis Belgicae origo fuit.*

GRAVE LODEVVICK VAN

Nassauve.

E cloeckmoedighe vroomheyt van desen *Nassovischen* Helt , is voor al vveerdich in den Tempel der eevviger ghedachtenisse gestelt te vverden, als die onder het beleyt vā den vvijs beraden Prince zynen Broeder de fundament steenen onser vryheyt geleyt heeft, der Tyrannen gevvelt met zyn onvervvinnelick ghemoet brekende, als in *Vrielandt* anno 1568. in *Henegouwen* anno 1672. ende in vele andere plaetsen gebleken heeft, sulcx dat hem noch cloeckmoedich verstant, noch vvijs beleyt, noch edele vromicheyt en heeft ontbroocken, omme tot zyn gevvenschte voornemen te comen, dan alleenlick door de confusie der tyden daer inne verhindert is gevveest, op dat de fundamentale steenen deses vryheyt met zyn bloet gecimenteert vvesende, in toecomende tijden vastelicker souden duren, ende de nacomelingen mogen blijcken dat haren geluckigen staet met soo ongelooffelicke vromicheyden, moeyten, arbeyt, ende oock tegenspoet vercreghen synde, niet dan met ghelijcke deuchden geconserveert ende ghemainteneert soude connen vvorden.

*Belgica libertas tecum Lodoice resurgit,
Cum geris Auriacâ prelia digna manu.*

GRAVE IOHAN VAN NASSAVVE
 tot Dillenburch Broeder des Princen
 van Oraignien.

NOch de grootheyt des Huys vā Oostenrijck, soo int oosten als int vvesten vvijs uytstreckende, noch de aenstaende svvaricheyden daer *Duytschlandt* mede gedreycht vvorden, en hebben desen *Dillenburchschen* Prince connen afkeeren van de cerlijcke ende Christelijcke defentie zijnder broederen, ende diens volghende der onderdruckte Nederlanden, maer heeft altijt door syne vvyse ende voorsichtighe, so raet, soo daet, hem ten hoochsten verthoont een oprechten voorstander van onse gerechtige sake, onderhoudende niet te min syne Landen ende onderfaten in alle Christelicke ruste ende vrede, in ghelijcke ruste gheluckelicken eyndighende, als hy soo vele vrome *Nassouische* Helden, geluckige onderstuefels onser republique naeghelaten hadde, die ten deele met haer eyghen bloet de selve onderhouden, versterckt ende gevesticht hebben.

*Qui fratris causam, qui Belgica jura tueris
Jure pater Belgis diceris esse tuis .*

PHILIPS WILHELM PRINCE TOT
Oraignien Grave van Nassauwe tot Buren
Catzenelbog : Vyanden Dietz &c.

L hoevvel de ongheluckighe tyden Philips
 VWilhelm Prince tot *Oraignien* &c. van syne
 Ionckheyt af gefepareert ende verscheyden
 hebben van zijn Vader ende Vaderslant, so
 heeft nochtans die opvoedighe s. Ex. niet
 connen vande selve vervremden maer is evenvel door
 den natuerlijcken treck gheneycht geveest tot het vvel-
 varen der selver, nae zijne vercreghen vrydomme als een
 pacifijcque Prince altijd arbeydende totte ruste van zijn
 Vaderlant, op dat de VVapenen (die soo vele Iaren t'fel-
 ve vervvoest hadden) ter neder gheleyt zijnde , de ghe-
 vvenschte Sonne des vredes dat vveder mochte beschy-
 nen , ende alsoo tot zijn oude fleur ghebracht vvorden.

*In te Nassoviae stirpis vestigia lucent
Et bona tranquille commoda pacis amas.*

MAVRITZ GEBOOREN PRINCE VAN
 Oraignien, Grave van Nassauwe, tot Meurs, &c. Marck-
 grave vander Vere ende Vliſſingen, &c.

HEt schijnt temerair ende buyten ymants vermoghen in corten vvoorden den verdienden lof van onsen *Batauierschen Herculem Maurittium*, ghebooren Prince van Oraignien, &c. te vvillen vervatten, d'vyijle de renomnee van syne deuchden niet binnen de *Limiten* vā dese *Nederlanden*, nochte oock van *Europe* beslotē, maer de gheheele VVerelt door met vervvonderinghe bekennt zijn. VVant also het fundament van onse *Nederlantſche* Vryheyt by Hoochl. M. den Prince sijnen Vader gheleydt is, mach de selue oock door sijne Ex. cloeckmoedich verstant ende grootdadige vroomhz geseyt vverden, totten top der glorien gecomē te zijn. VViens leuen vā 30. jaren hervvarts sodanich vervvult is met onuytsprekelicke deuchden ende *heroique* feyten, dat hy met goede redene den eerste vā sy nen tijt ende sonder comparatie inde VVapenen genaemt vvert, als so vele stercke ende bycās onvervvinlicke Steden ende Forten by hem verouert, vvaer door hy den tijtel van eenen vvarachtigen *Polyoriethes* ofte *Steden-Ouervveldiger*, is vocrende, verthoont hebbē: beneffens dat hy so menichmael de ervarenste Crijch-ouerstē vanden aldermachtichsten Coninc van *Spaengie*, die (na het oordeel van vele) met onvervvinnelicke machten ende Heyrlegers omcingelt vwaren, niet alleen geresisteert, maer oock ter nederghelēyt ende uyten Velde verdreuē heeft, ende insonderheyt in *Vlaenderen*, alvvaer den *Eertzhertoghe* verghefelschapt met de fleur des Crijchs van *Europaen* voor een groot gheluck heeft moetē achten, ontvloden te vvesen, de meeste vanden zijnen ofte verslegen inden Velde ofte gevanghen aldaer latende. Dacromme vervvachtende dat een *Belgischen Livius* ofte *Salustius* gevonden vvorden, uyt vviens schriften den nacomelinghen de miraculen deser eevven verstaē mogen. VVil den Almachtigen met gantscher vliet biddē om het lang leuen vā soo grootdadigen Vorst, aen vviens presentie de vveltant onscs *Nederlantſchē* Vrydoms naest Godt schijnt te dependeren.

Mauritij herois toties cur fingitis ora &
 Vultum sculptores, pictores atque pœtæ
 Ab, vanus labor est. Similem vos fingere vultis,
 Cui similem sic totus non circumplectitur orbis.
 Caspar, Eiusius. Lu Colo.

HENDRICK FREDERICK, GEBOREN
Prince van Oraignien, Grave van Nassauwe, &c.

En Vroommoedigen Helt Hendrick Frederick, ghebooren Prince van *Oraignien*, vvesende den Jongsten Tack uyt de vviij-vermaerde *Oraigne* stamme ghesproten, heeft ghenocch by zijne couraige verthoont, niet van syne Voorouderen loffelike Voetstappen te vviijcken, maer de gherechticheyt ende Vrydom syns Vaderslants, als een Ed. ghebooren *Batavier* betaemden, voor te staen ende te beschermen, ghelijck alreede by verscheyden loffelijcke memorien mach blijcken, insonderheyt als hy nauvvelicx der Jongelinger ouderdom ingetreden synde, in so teere leucht, hem den grootmoedighen Vorst *Mauritius* syn Broeder uyt des strijts onsekerheyt vvilde doen vertrecken, sulcx heeft ghevveygert, niet vvillende synen Broeder nochte de ghemeene sake in so periculeuse dach reyse verlaten, ende geene periculen voor de getrouvve liefde tot synen Broeder, ende de gheneychtheyt tot syn Vaderslant stellende. VVaer door inde harten van alle oprechte *Batavieren*, ende liefhebberen des Vaderlants vvelvaren, de aldergrootste hope van synder deuchden sulcx gevvertelt is, dat sy niet en tvvijffelen ofte God sal z. Ex. als eē stuenfel in toecomende tyden van onse versceckertheyt segenen ende beschermen.

*Princeps Nassovius junior de stemmate natus
Casario, terra liligeraq; decus.
Conspiciendus adest veluti Mavortius heros,
In quo semidei splendet imago patris*

GRAVE WVILHELM LVD. VAN NAS-
sauve, van Dillenburch.

Dese *Nassouischen* Helt, een Soone van den Grave Johan van *Nassauven* tot Dillenburch, den ouden mede navolghende in alder manieren de voetstappen zijns Vaders, heeft vā Ioncheyt af gefocht met syn cloeck verstant ende vroom ghemoet, de vryheydt deser Nederlanden voor te staen ende te beschermen, het vvelcke sijne heerlicke daden, die in de geduerige registren (der eeuuigher memorien geschreven blyven) menichmael bevesen hebben, princepalicken in de Landen, die onder sijne gheluckighe regeringhe ghestelt, ende hem niet alleen als harē Gouverneur, maer als een Vader hares vvelstants, ende voorstander haers vrydoms ende vredes zijn bekennde.

*Tu quoq; Nassoviâ princeps de stirpe wîlhelme
Coniungis placidæ fortia facta togæ.*

GRAVE IOHAN VAN NASSAVVE,
*tot Dillenburch, &c. Soon van Grave Iohan den
 ouden Broeder vanden Prince
 van Oraignien.*

Grave Iohan van Nassauve, van Catzenelbo-
 ghen, Vyanden, Dietz, tot Dillenburch, &c. als
 inden leuen zijns Vaders, den naesten met-
 ten Lichaem by den selven, soo oock de nae-
 ste ende rechte Erfghename synder deuch-
 den, ghelijck syne pacificque ende Godtyruchtighe re-
 geringhe; vvaer mede syne Landen ende luyden gheseg-
 hent zijn, uytvvijfende is, en heeft oock syne gheney-
 ghentheyte ende liefde tot de vvelvaert der vryer *Neder-
 landen*, als eenichsins met de syne, ende die van synen
 Huyse verbonden ende verknoopt, geensins vermindert
 ofte te rugghe getoghen, maer daer inne volgende syne
 Vaders ende Vervvanten voorganghen, meriteert niet
 onder de minste der voorstanderen des selver ghemeene
 besten ghestelt te vvorden.

*Das proceres Belgis, nec tantum ex fratrib' un'
Belgica jura foves, gignis at ipse duces.*

LODEVVICH GVNTHER, GRA-
 ve van Nassouwen, Dietz, Vyanden,
 Dillenburch, &c.

 Rave Lodevvich Gunther van *Nassouwe*, niet minder als cenige synder Broederen te prijsen, overmits synder grooter vromicheyden, soo in *Vlaenderen* als *Gelderlandt* menich reyse bevvesen, met verscheyden aenflaghen de Vyanden krenckende, ende daerenteghens hare listen vernietighen ende onderdruckende, als inde Chronijcken ende memorien der tijden uytgedruet staet, vvaer over oock syne effigie met de andere *Nassowische* Helden ende vrome Princen, voorstanderen ende liefhebberen der *Nederlantische* vryheyt, insonder meriteert ghestelt te vvorden.

*Hostiles acies et saevos Ludovicus Iberos
Cum frangit, proavis non minor ille suis.*

GRAVE PHILIPS VAN NASSAU-
uwe, van Dillenburch.

Elijck als Grave VVilhelm Ludovvick *Vrieslant* seer vromelijcken beschërmt, ende haerder Vyanden aenslaghen menichmael ghebroken heeft, soo heeft oock Grave Philips van *Nassauuwe* zijnen Broeder een Iongh Heer van grooter Hope, in het quartier van *Gelderlandt* onder sijn Governement zijnde, dicmael sijne overgrootte vroomicheyt ende couraige den vyant verthoont, hare voornemen te niet maeckende, ende der selver machten onder de mueren haerder Steden ende binnen de Limiten haerder Provintien selver breeckende: maer heeft (helas) door sijn ongheluckige vroomicheyt, ende onverfaecht gemoet indē jare 1595. int fleur sijns ouderdoms, voor dese Landen, als een vroom Crijchsoverste sijn leven gheeyndicht, nalatende by alle liefhebberen des Vaderlants vvelvaren, een onghelooffelicke droeffenisse, overmits den loop van so vele schoone dadē voor sijn tijt ghesteit vvas, ende de hope van soo vele ghevvenschte Victorien verhindert.

*Tu quoties agitur vera virtute triumphas
Fraudibus oppressus sed cadis atq; dolis.*

GRAVE ERNEST CASIMIR, VAN
Nassauwen, Dillenburch, &c.

GRave Ernest vā *Nassauwen, Catzenelbogen, Dillenburch, &c.* niet vvijckende syne Ouderen ofte Broederen in vromicheyt ende cloeck-gemoet, heeft sich mede so in dese *Nederlantische* als inde *Duytsche* Oorlogen bekend gemaect, dat hy deur syne deuchden met den tytel van Velt-maerschalck over het legher vande geconfedereerde *Nederlanden* vereert is ghevvorden, ende noch vervvorven heeft ten Huvelicke de Dochter vanden Doorluchtigen Hertoghe van *Brunsvijck*, hem also ten naesten verbyndende, niet alleen met de treffelickste Vorsten van *Duytslandt*, maer oock met de machtichste Croonen van groot *Britanien* ende *Denemercken*. Met vervvachtinghe vande occasie om synen G. naem voorder te illustreren, ende te verbreyden.

*Belliger adversis dux insuperabilis armis ,
Deficiunt titulis sed modo bella tuis*

GRAVE IOHAN LODEVVICH VAN
*Nassau, &c. Jonghste Broeder tot
 Dillenburch.*

H Et cloeck ende vroom ghemoet van Grave Ian Lodevvich van *Nassau*, in syne eerste jaren bevvesen, gheeft ghenoech te kennen, dat S.G. volghende de paden synder Ouderen ende vervvanten niet en is vvijckende vander selver prijfelicke voornemen. Sulcx dat den Hope vā synder deuchden, met recht verdient de plaetse van den synen te vervvullen.

*Quamvis nascendi postremus in ordine princeps,
Virtuti superest spes tamen aequa tuae.*

IOHAN DEN IONGHEN GRAVE

van Nassauwe, &c. Erfghenaem tot
Dillenburch, &c.

H Et clóeckmoedich vvesen van Graeff Iohan van Nassauwe, outste Soon tot Dillenburch, &c. ende de goede exemplen van zijne voorouderen, geen en hope dat de selve niet en sal vvijcken, ofte hem sal laten leyden van de paden der gherechticheyt ende liefde zijns Vaderslant, maer de vryheyt des selven, ende der ghemeener Duytscher natiën altijt voorstaen, voor ooghen nemende het oudt Latijnsche spreeckvvoort :

Fistula dulcè canit volucrem dum decipit auceps.

*Spes patris et patrie, magne spes proxima strepis
Stet modo per blandis tutus ab insidijs .*

IOHAN ERNST, GRAVE VAN NASSAV,
 Dietz, Catz. Dillenburch, &c.

En Boom van *Nassau*-*uven*, die tot alder-
 tijdt soo vele vruchten, ende afcomende
 spruyten voortghebracht heeft, *tot uvel-*
vaert van het Christendom, is nimmermeer
 vergaende, maer als onsterffelicken in af-
 setfelen vernieuuende, als desen Ionghen
Nassau-*vische* Helt, met gheluckighe ghetuyghenisse sal
 verclaren. VViens vruchten alreede tenderende zijn, tot
 proufyte, eere, ende loff van soo looffelijcke stamme, die
 voor veel hondert Iaren ghebloeyt, ende onser Duyt-
 scher natie renomnee, deur zijn deuchden, vromic-
 heyt, omschaduyvet heeft.

*Nomine avum referens generose mentis acumen
Cum patris spirat, si modo capiat iter.*

Op de Spaanse Vloot. En. schlags.
geschiedt. October. 21. Dagi

Ando. E. Admirael. Cromp. : 1000

De. Dromen. helt. Cromp. Meert. u. Noor. de. Vrijheit. Van.
En. Schlacht. In. godes. Naem. den. Winger. Van. Spanje
Oover. de. Victorij

Godt. heest. Dromen. helt. de. Oovervinnings. geydus
doemen. schreef. ses. tijen. honden. ~~se~~ partich. Noog
Heest. ons. de. hett. Bewacht. En. gesehleg. met. Wacht.
Al. de. Spaanse. Vloot. En. Al. haer. groote. Cracht.
Aest. ons. Admirael. Voor. dijn. Jon. gebracht.
Den. Amel. Mil. ken. beware. En. den. Noor. Viant. spa
J. L. Kooch.

HENRICVS, Grave van Nassau, gheuaemt den Rijcken,
 heeft altoen beseten de Heerlicheyden Dillenburch/Wepfstein/Wisbaden/
 Zolpenn/ende sterf op zyn Slot Nassau anno 1254. Sijn Wuyfzou was
 Kerchtel Dochter van Graue Dirck van Gelderlandt ende Zutphen.

Walraem Graue van Nassau, Weilburgh ende Zolpenn sterf anno 1281. zyn Wuyfzou Adelheyt Dochter vanden Graue van Catzenelbogen.	Otto Graue van Nassau, Dillenburch/Wepfstein/sterf op Dillenburch anno 1292. Sijn Wuyfzou Agnes Dr. vanden Graue van Solms.	Elizabeth Gz: van Nassau, gehuut met Godefroy Graue van Eysensteyn / daer van ghecomen is Gerard Cheurborst van Mentz.
Diether Gz. Adolph Gz: vā Nassau Roomsche Coninck/omtrent Speyr versta- ghen van H. Albert van Oosten- ryge en Habsburg anno 1298. zyn was een Dr. des Grauen Dr. vande Graue van Limburg.	Hendrick Graue van Nassau, Dillenburch/Wepfstein etc. is op Dillenburch begrauen anno 1323. zyn Wuyfzou was Aleydis Dr. des Grauen van Arenberch.	Iohan Gz: van Nassau gestouue sonder hoir.
Gerlach Gz: van Nassau, van dese comen de Gra- ven van Nassau, Wepfburgende Zolpenn tot desen daghe toe.	Otto Graue van Nassau, Dillenburch / Wpanden etc. sterf anno 1369. Sijn Wuyfzou was Adelheyt Erfdr. vanden Graue van Wpanden/ die mede S. Vit ende een deel van Gimberghe ghe- bracht heeft aen desen Ghelachte.	Henrick Graue van Nassau ende Wepf- steyn/was gehouet met de Dr. des Gra- ven van Wepfberch.

Graue Henrick van Nassau s.h. ghestou- ven.	Iohan Grave van Nassau, Dillenburch / Wpanden / Baron van S. Vit/ Gimberghe etc. sterf anno 1400. op Dillenburch begrauen/zyn Wuyfzou was Margareta Dr. Graue Enghelbert vander Marck.	Otto Gz. van Nassau s.h. ghe- stouuen.
Adolph Gz: van Nassau, sterf anno 1440/zyn Wuyfzou was een Dr. des Grauen van Dietz, daer ene Erf- dochter af bleef.	Iohan Gz: van Nassau sterf sonder hoir.	Engelbert Gz: van Nassau Dillenburch/Wpanden etc. Baron vā Breda/Gimberghe/vander Leck/etc. sterf a° 1442. ende wert tot Breda begrauē/zyn Wuyfzou was Iohanne vander Leck/Dr. ende Erfghe name el. lan van Polanen/Leck/Breda/etc.
Otto Gz: van Nassau sterf s.h. by zyn Wuyfzou Margriete, dochter des Grauen Sepn te ver- werken.	Iohan Gz: van Nassau Wpanden etc. Baron vā Gimberghe Leck etc. Gouver. van Brab. sterf a° 1475. tot Breda begrauen. Hy hadde tot een Wuyfzou Maria Dochter des Gz: van Loon ende Wepfberch.	Henrick Gz: van Nassau, Dillenb. Baron van S. Vit/Gimberghe/etc. Hy sterf in Italien hebbende twee Wuyfs/d'eerste Genevese Dr. des Gz: van Verneburgh / d'ander de Dr. van den Gz: van Slepen.

Engelbert Gz: van Nassau, Wpanden etc. Baron vā Breda vander Leck etc. Gouver: van Brabant / zyn Wuyfzou was Lunburg Dochter Caroli Marckgraue van Baden/ ende sterf a° 1504. s.h.	Iohan Gz: van Nassau, Wpanden etc. sterf anno 1516. zyn Wuyfzou was Elizabeth Dr. van Hendrick Landtgraue van Hessen / die tot mede graue bracht het Graefschap van Dietz.	Anna Gz: vā Nassau Wuyfzou: Phls. Gz: van Catzenelbogē/na van Hert: Otto vā Brunsw.	Hadriana Odilia relligieu- se.
Hendrick Gz: van Nassau, Wpanden Dillenburch etc. Baron van Gim- berghe/Diest/Leck/Breda etc. Bozchgz: van Antwerpen/Ridder vanden Gulden Vliese/Querste vande Nederlandsche Erieh / sterf a° 1558. Sijn Wuyfzou: Francisca Dr. van Iacob Gz: van Romond/upt den Wuyfzou van Sa- voyen: de 2. Claudia Dr. van Iohan van Chalon, Prince van Oraisonn, die sterf a° 1521. zyn derde was Mencia Mendoza, Dr. van den Hertoghe van Calabren en Marckgraef van Genette.	Wilhelm Gz: van Nassau, Wpanden etc. woyden byden Keiser Carel de V. roeghewesen het Graef- schap van Catzenelbogen teghens den Lantgz: vā Helsen a° 1539. zyn eerste Wuyfzou was Walpurg Dochter Iohans Gz: van Egmont, de 2. Iuliana Dr. Borthonis Graue van Stolbergh en Coning- steyn/die hem baerde de navolgende kinderen.	Elizabeth Gz: vā Nassau, ghehouet met Philips Gz: van Hanou ende Munsterbergh.	Maria Gz: vā Nassau, wiens Na was Gz: lan vā Nassau Weylburg &c.

Renat van Chalon gheuoemt by Testamente zyns Ooms Philebert van Chalon, Prince vā Oraisonn &c. Gouvern: van Hollant/Zeelant etc. Ridder van Gulden Vliese/int beleghe van Landrecy gheschoten/sterf a° 1544. latende zyn Ooms Soen Gz: Wilhelm van Nassou zyn Prinsdom vā Oraisonn. Sijn Wuyfzou was Anna, Dr. van Anthonis, Hert: van Lotharingen. s.h.	Wilhelm Prince van Oraisonn, Graue van Nassau, Wpanden Dietz etc. Rid: vanden gulden Vliese/ Gouvern: van Hollant/Zeelant/Wyellandt ende Drecht/Marckgraue van Antwerpen etc. Vader des Vaderslant/ heeft by 4. Wuyfzouwen kinderen nagelaten: waer af d'eerste was / Anna Magdalena Erfdr. van Maximilian Gz: van Buren etc. de 2. Anna eerste Dr. des Cheurborstē Hertoch Mau- ritz van Saren/de 3. Charlotte de Bourbon Dr. des Hert: van Mompensier. De leste Loyse de Colignij Dr. vanden grooten Admirael van Franckryck.	Lode- wijck Gz: vā Nassau versta- gen op Noer- hepde anno 15.	Iohan Graue van Nassau, Dillenburch etc. troude 1. Isabelle Dr. des Lant- gza: van Luchtenberch/ de 2. Cunigunda Iacoba Dr. Frederick Walsgraue en Cheurborst de 3. Iohanna Dr. vā Gz: Lode- wijck van Witgesteyn hy is eertgts Gouvern: van Gelderlandt geweest ende sterf in ruste op zyn Wuyfzou van Dillenburch.	Adolph Gz: van Nassau, is in Wyls- lant anno 1568. vā de Spaes- sche ver- slaghen.

Elizabeth Gz: van Nassau, s.h.	Magdalena Gz: van Nassau, Wuyfzou: Hartmans Graue vā Niener ende Meurs.	Hermanna Gz: vā Nassau.	Gz: Hendrick van Nassau.	Isabella Gz: van Nassau Wuyfzou: Conrads Gz: vā Solms en Muntzberch.	Catarina Grauinne van Nassau Wuyfzou: Guntheri Graue van Swertzberch.	Maria Gz: van Nassau Wuyfzou: Wilhelms Gz: vanden Berg.	Iuliana Gz: vā Nassau Wuyfzou: Alberts Gz: van Swertzberch.

Descendenten vanden Prince van Oraisonn.

Vanden derden bedde.

Philips Wilhelm Prince tot Oraisonn, Gz: van Nassauwen, Vyanden, Dietz, Catzenelbogen, Buren, Noordam, &c. Burchgraue van Antwerpen/Baron van Breda, Diest, Grimbergen, Arles, Nozeron &c. Ridder vanden gulden Vliese/troude vā: Eleonora van Bourbon Dr. vanden Prince van Conde.

Vanden tweeden bedde.

Mauritz Prince van Oraisonn Graue van Nass. &c. tot Meurs, Marckgr: ter Veer, Vlissinghen &c. Baron vander Leck/Graef- het Lant van Cuyck, &c. Gouverneur en Capiteyn General ouer Hollant, Zeelant, Vrecht, Overysel, der steden en stercken in Brabant ende Vlaenderen, Admirael vande Nederlandsche Zee / etc.

Anna Princeesse van Oraisonn, Gz: van Nassouwen, Dietz, Vyanden, &c. Wuyfzou van Graue Wil- helm van Nassauwen, Dillenburch, &c. Gouvern: van Vriessant ende Groeningen. Sp leefden wepnich tijts na dat sy ghehuut was.

Vanden derden bedde.

Ludovica Iuliana, Princeesse van Oraigniē, &c. Wuyfzou van Frederick de vierde/ Wals- graue en Cheurborst des Rijcx.

Isabella, Princeesse van Oraigniē, Catarina vā Flandri- na, Prin- cesse/etc.

Brabantina, vā Oraigniē &c. ge- huut met Claude, vā Tremouil- le, Hert: vā Thoars in Franckrijck.

Vanden vierden bedde.

Hendrick Frederick, ghebozen Prince van Oraisonn, Graue van Nassauwen, Vyanden, &c. Baron van Naeldwijck.

2. Graef Iohan van Nassouwen, tot Dillenburch, heeft gheprocreert by drie Wuyfzouwen.

Vanden eersten bedde.

Wilhelm Graue van Nass. Dillenburch, Gouvern: vā Vriessant en Groenin- gen, zyn Wuyfzou: is geweest Anna, ghe- bozen Princeesse vā Oraigniē, Grauin- ne vā Nassauwe, &c.

Iohan Gz: vā Nass. Dillenburch, &c. zyn Wuyfzou: Magdalena Dr. van Samuel Gz: van Valdeck, Wedr. vā Gz: Phls vā Hannou, Nalsouwen ende Sarbrugge.

Phls Gz: vā Nass. Dillenb. &c. troude Emilia vā Nass. &c. doot.

Ernst Gz: vā Nass. Dil- lenb. &c. Gou: vā Gel- derlant heeft getrouet Sophia, Dr. vā Hert: Iulius van Brunswijck.

Lodewijck Gz: van Nass. &c. sijn huiff was:

Isabella Gz: vā Nass. Wuyfzou: vā Phls Gz: vā Nassauwen en Sarbrugge.

Magdalena, Grauinne van Nassauwen vanden Dillenburch, &c. Wuyfzou van Adolf, Rhijngrave &c.

Maria Grauinne van Nassauwen, Dil- lenburch, &c. Wuyfzou: van Ian Lodewich, Gz: van Nass. Weiffbaden en Ydstein.

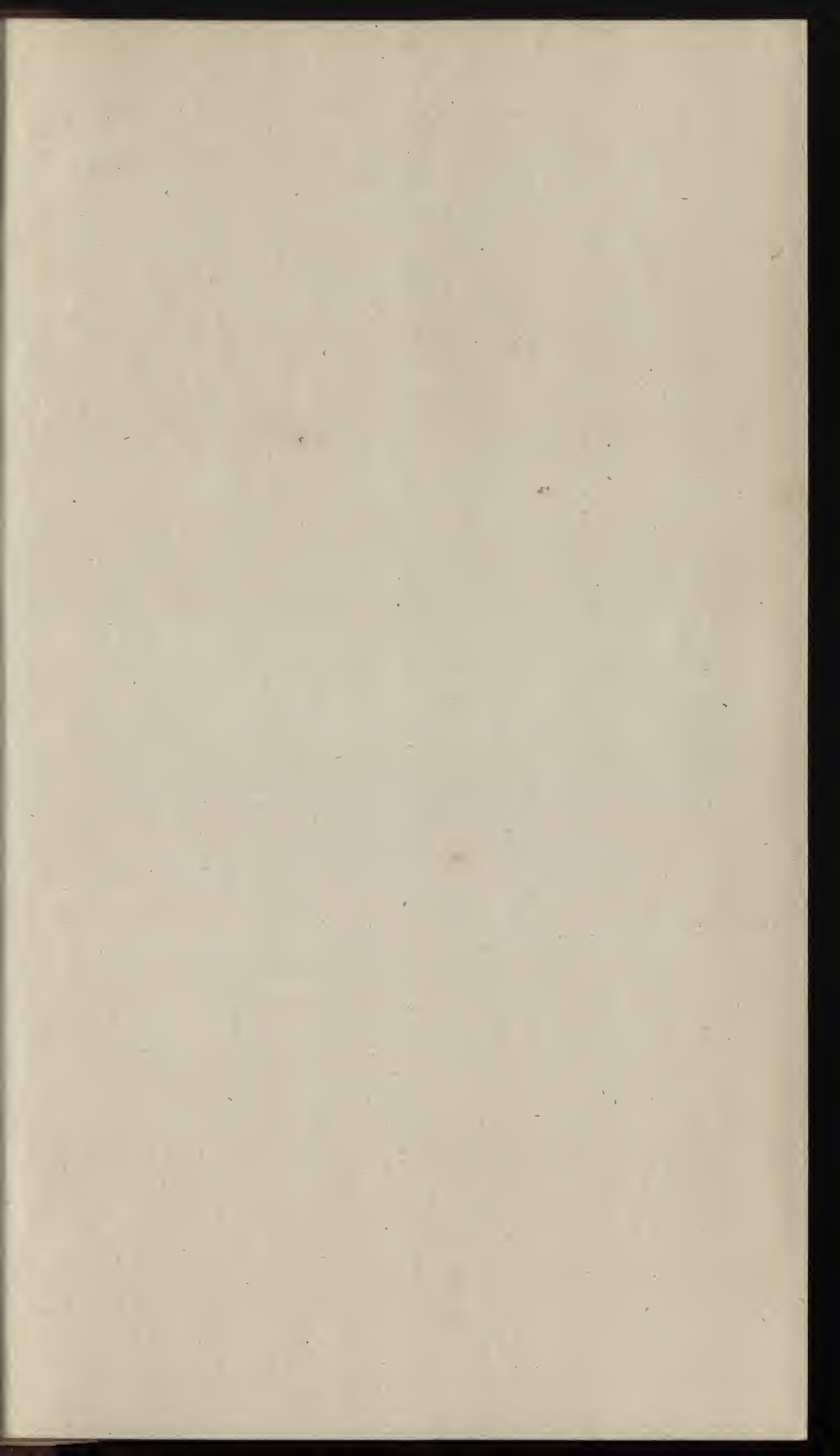
Mechtelt Grauinne van Nass- sauwe, Dillenburch, &c.

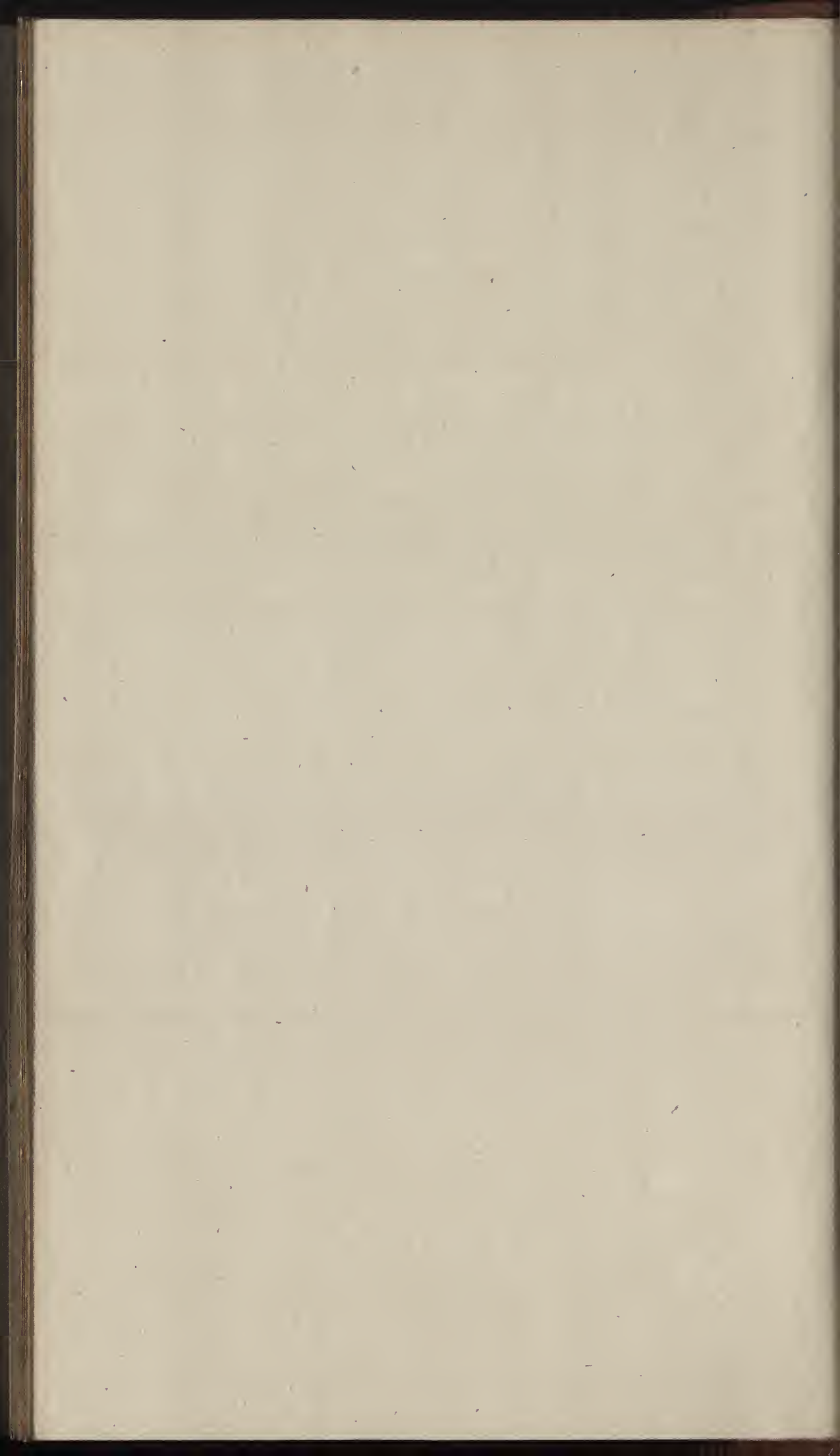
Emilia, Grauinne van Nassauwen, &c. tot Dillenburch.

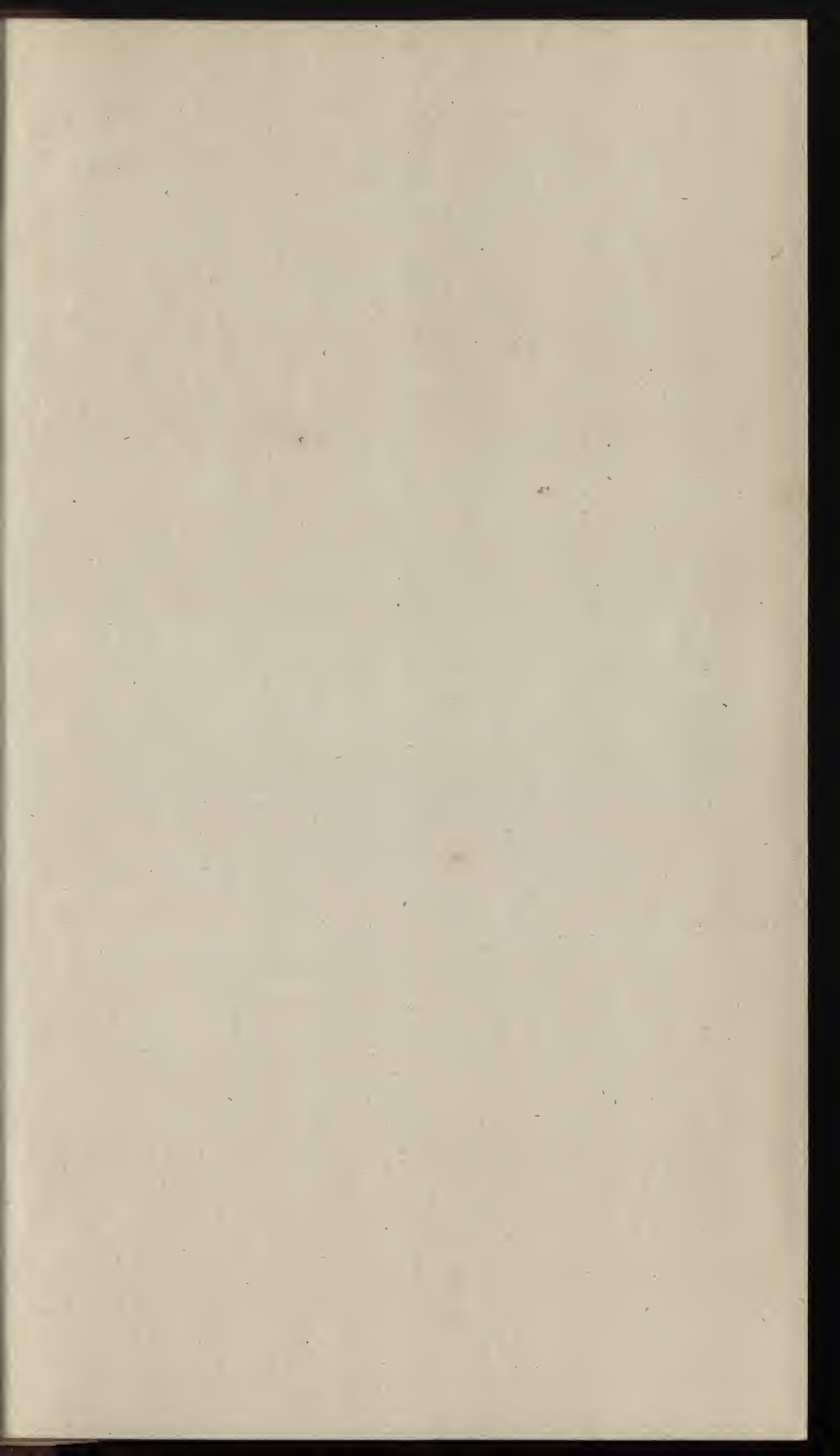
Iohan Ludewich, Graue van Nassauwen, &c. tot Dillenburch, Jongste Soen van Graue Iohan den ouden / Broeder vanden Prince van Oraisonn.

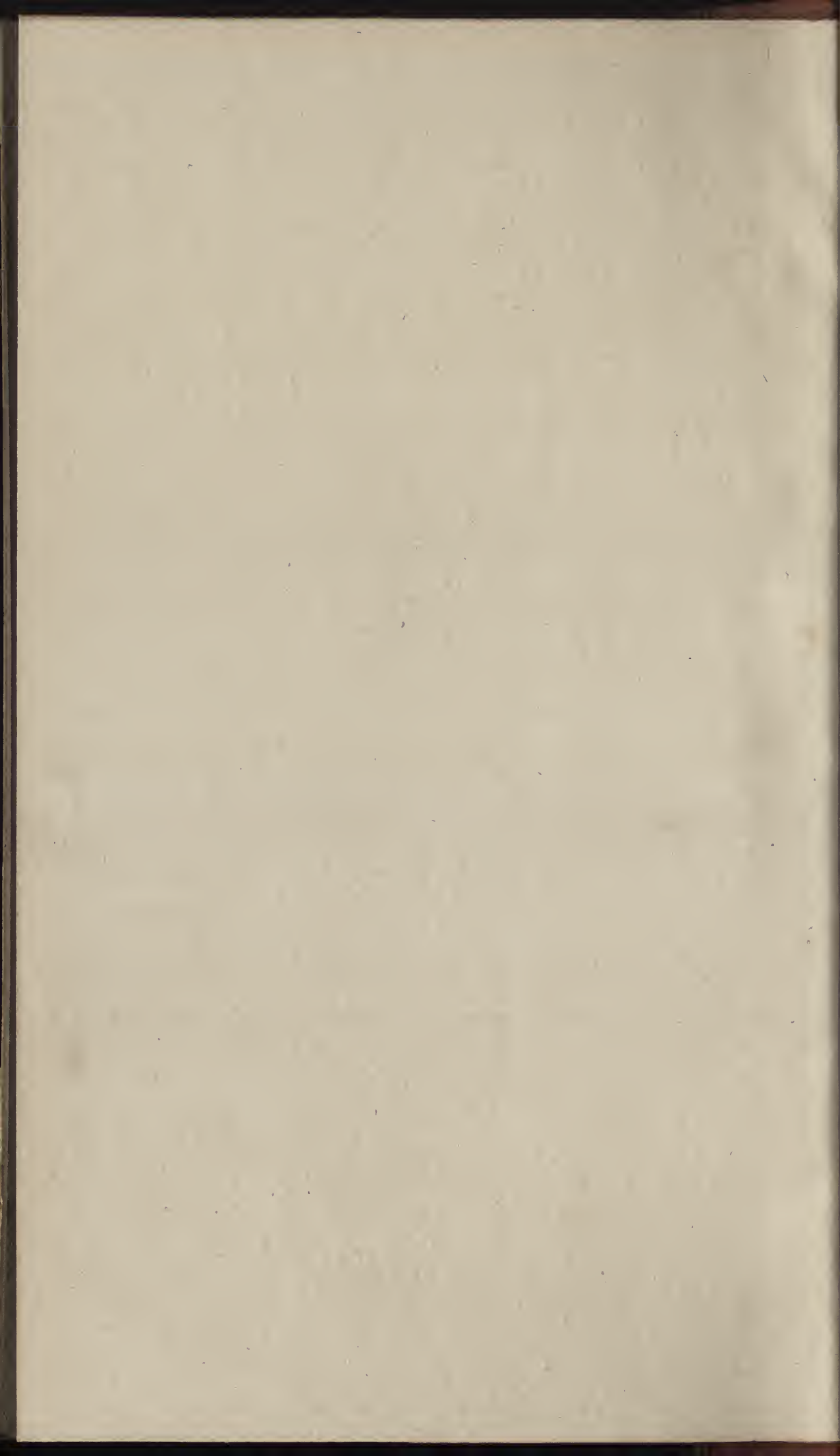
Graue Iohan van Nassauwe van Dillenb. Graue Hans Ernst van Nassauwe. Gz: Adolf N.

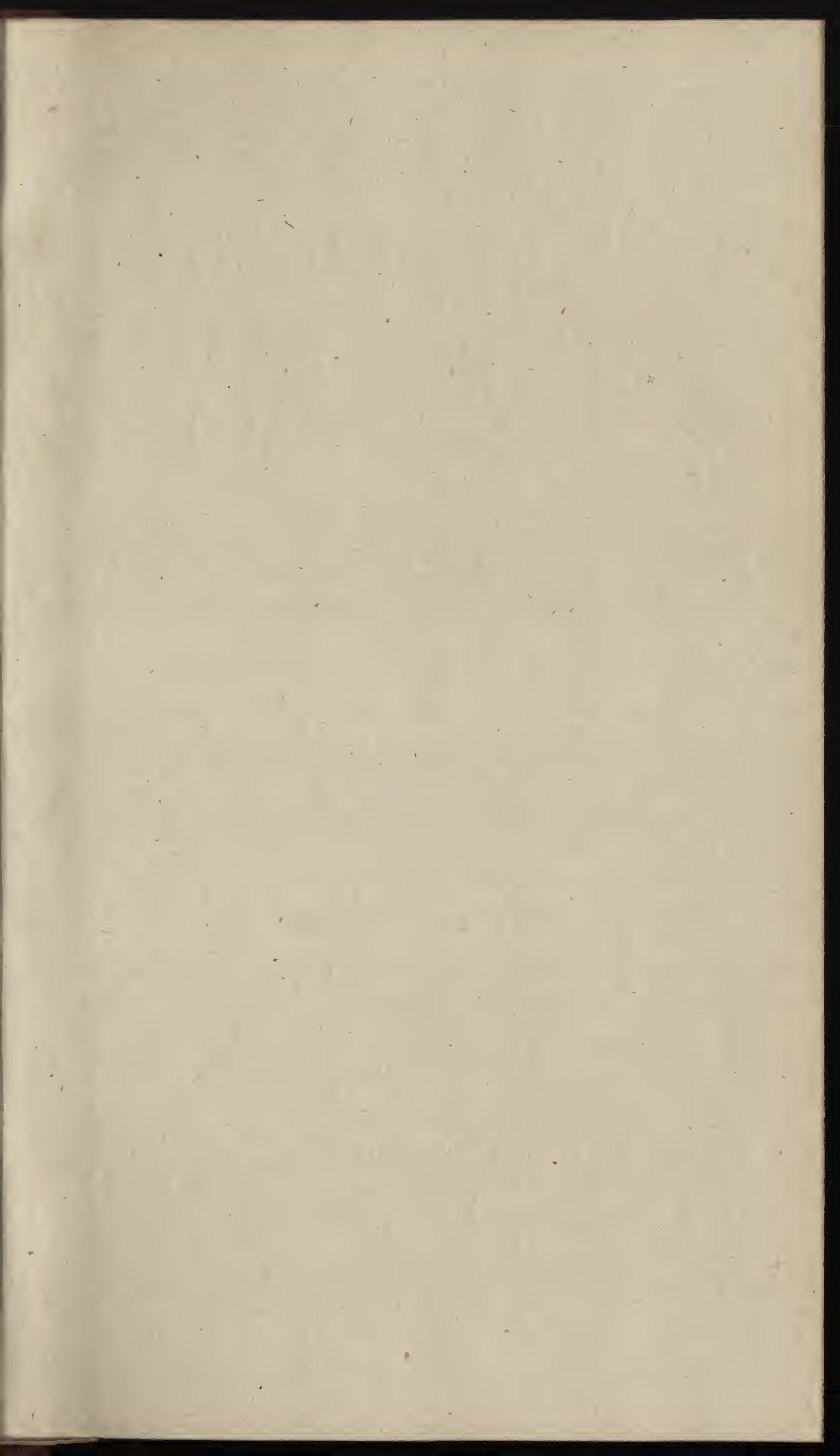
Back of
Foldout
Not Imaged

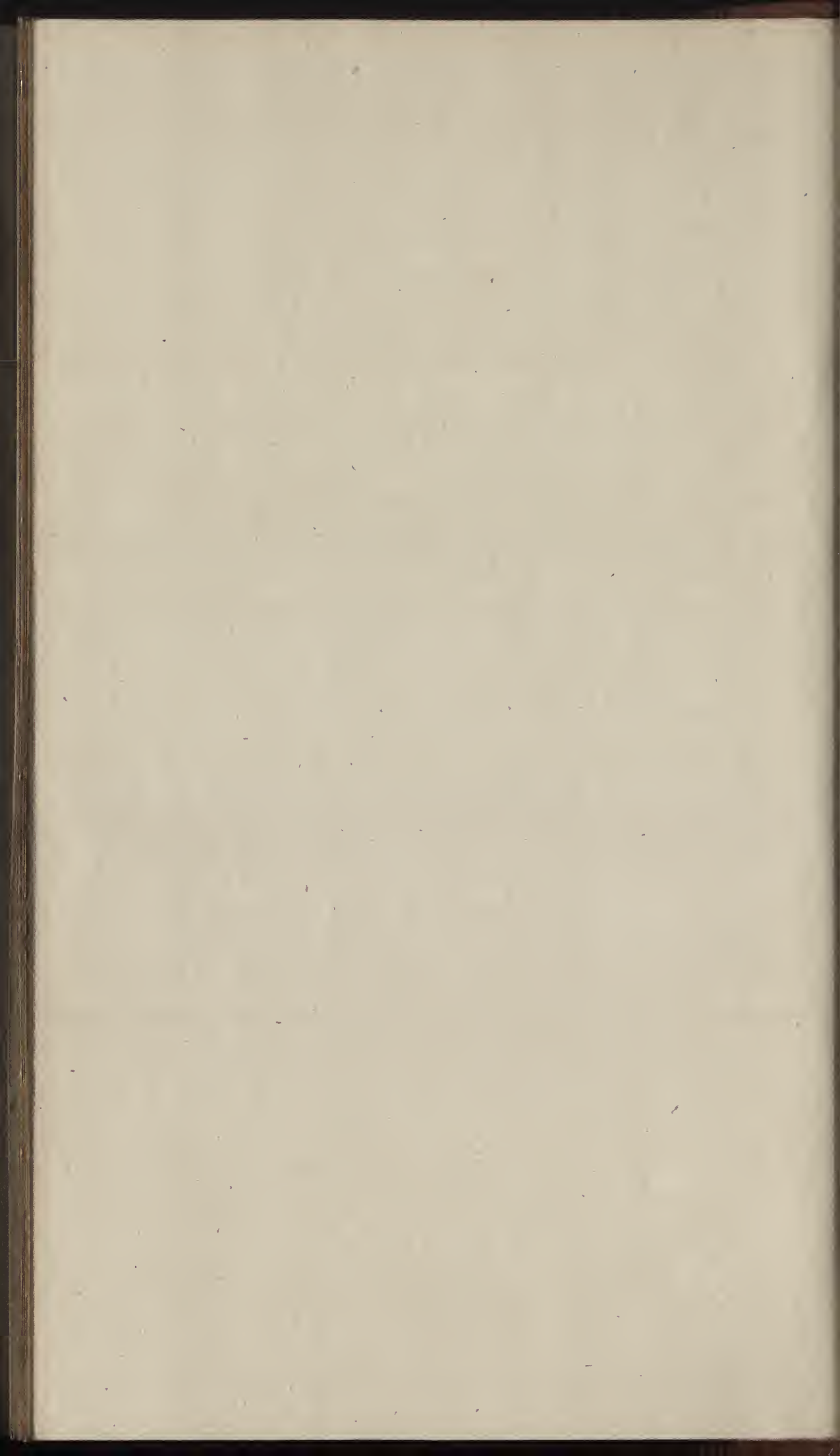

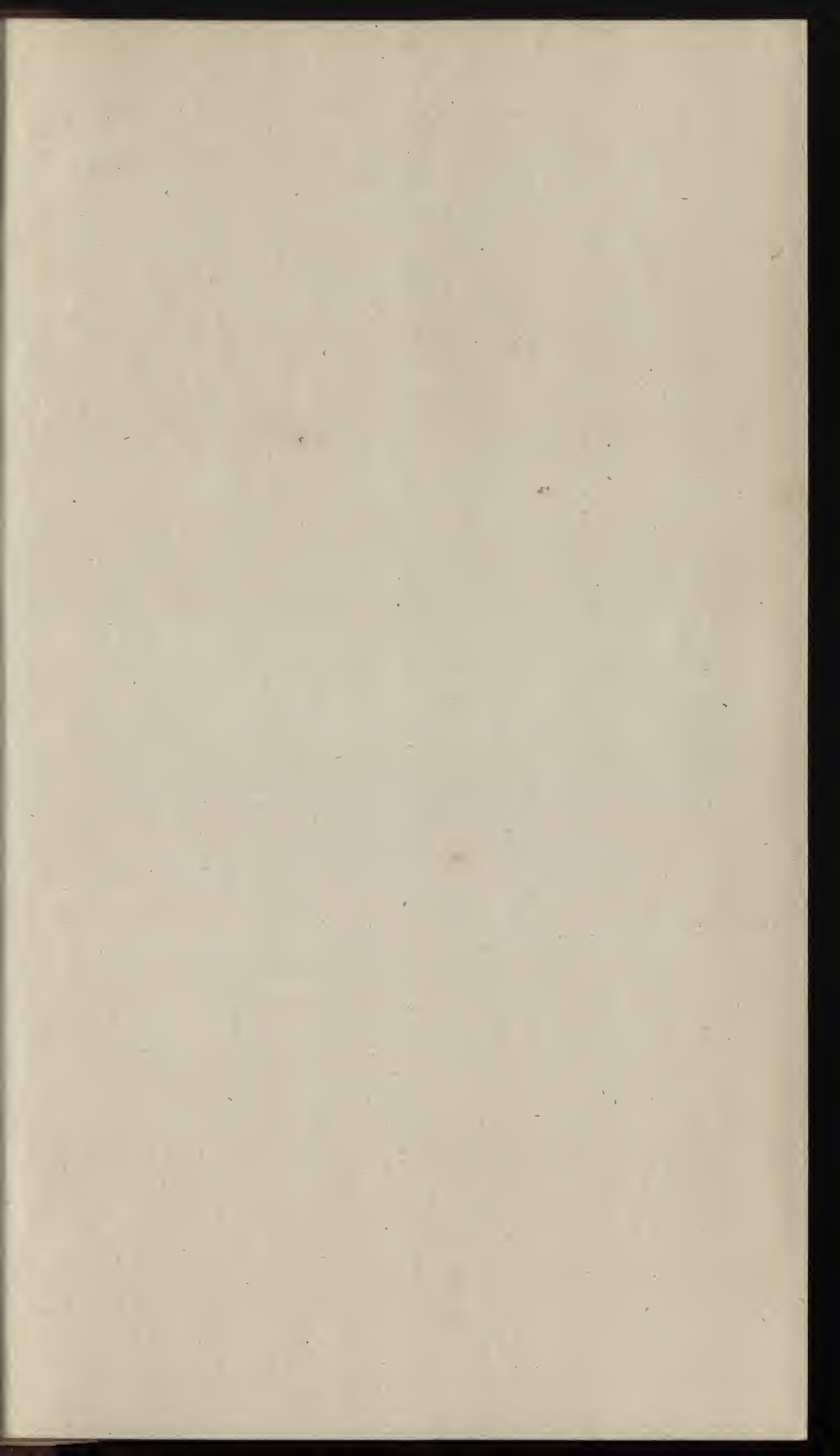

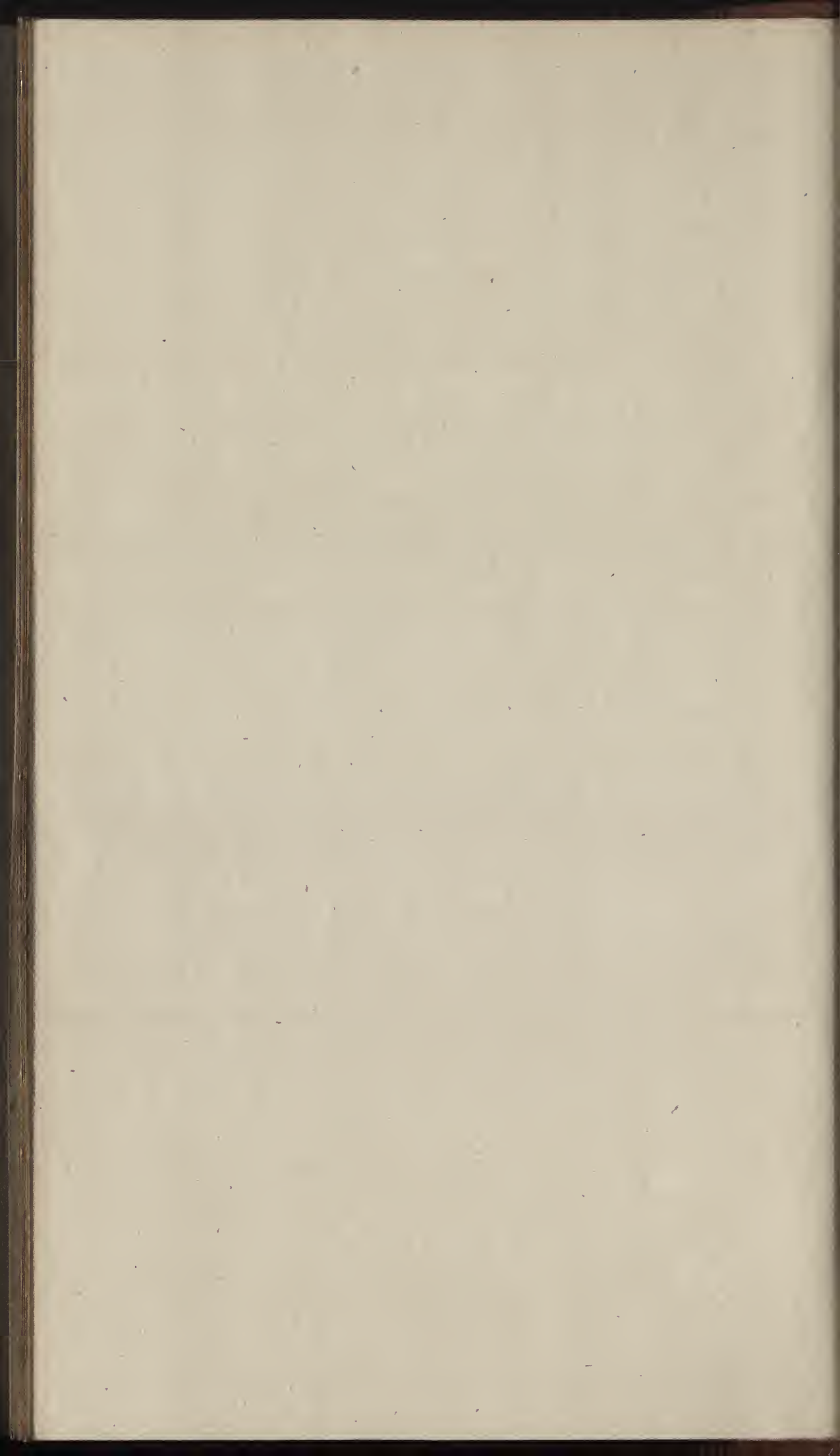

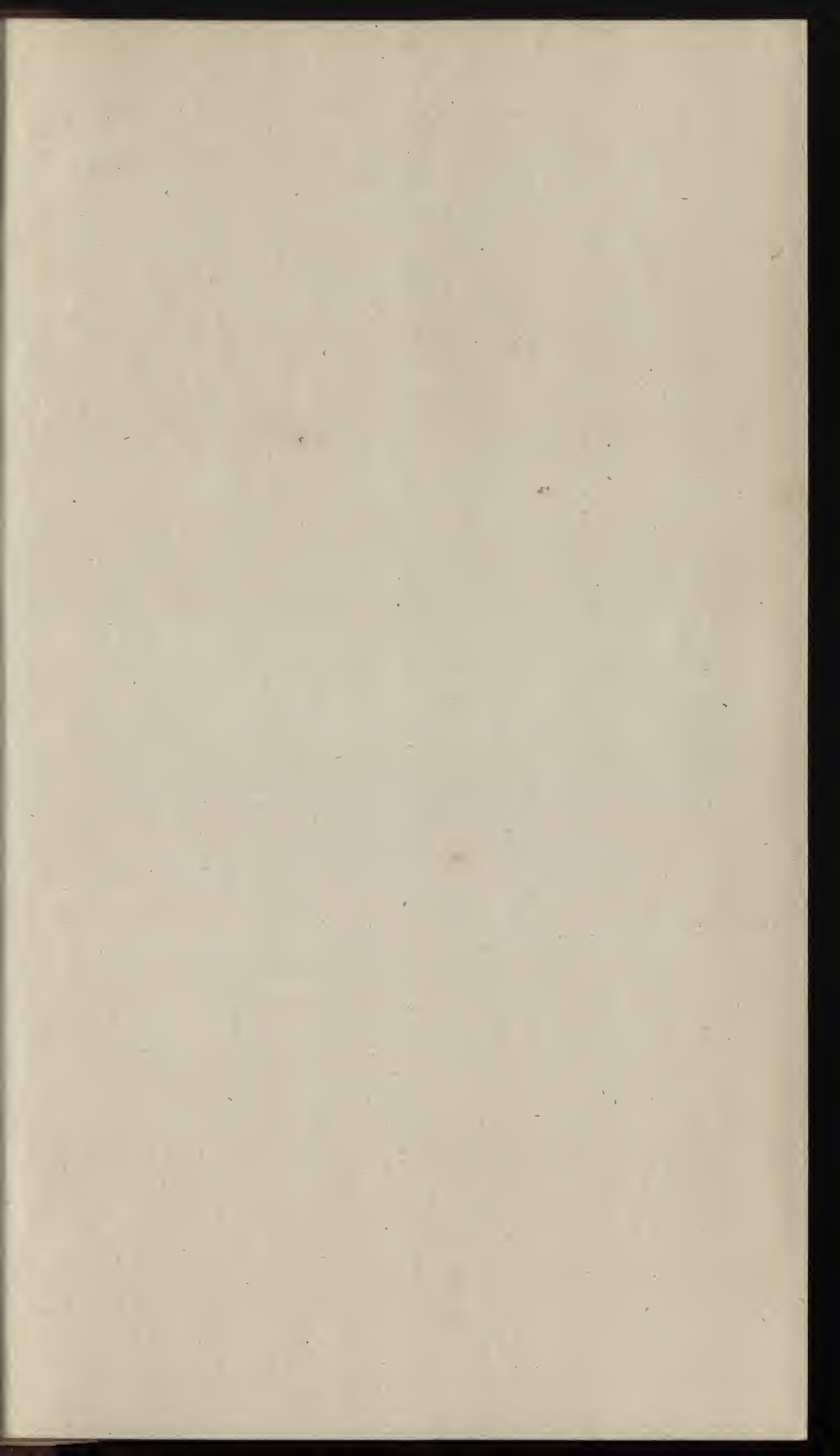

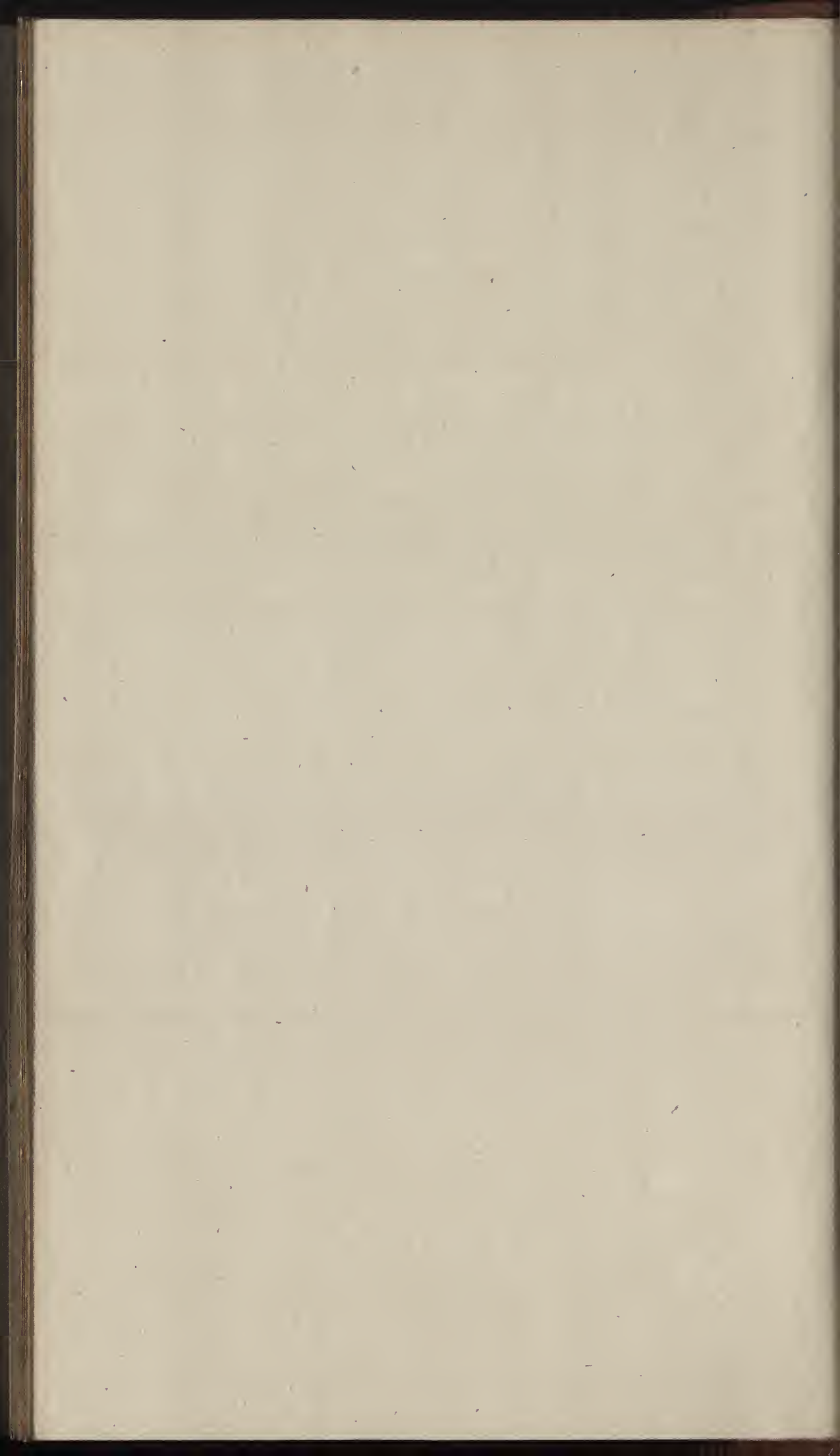

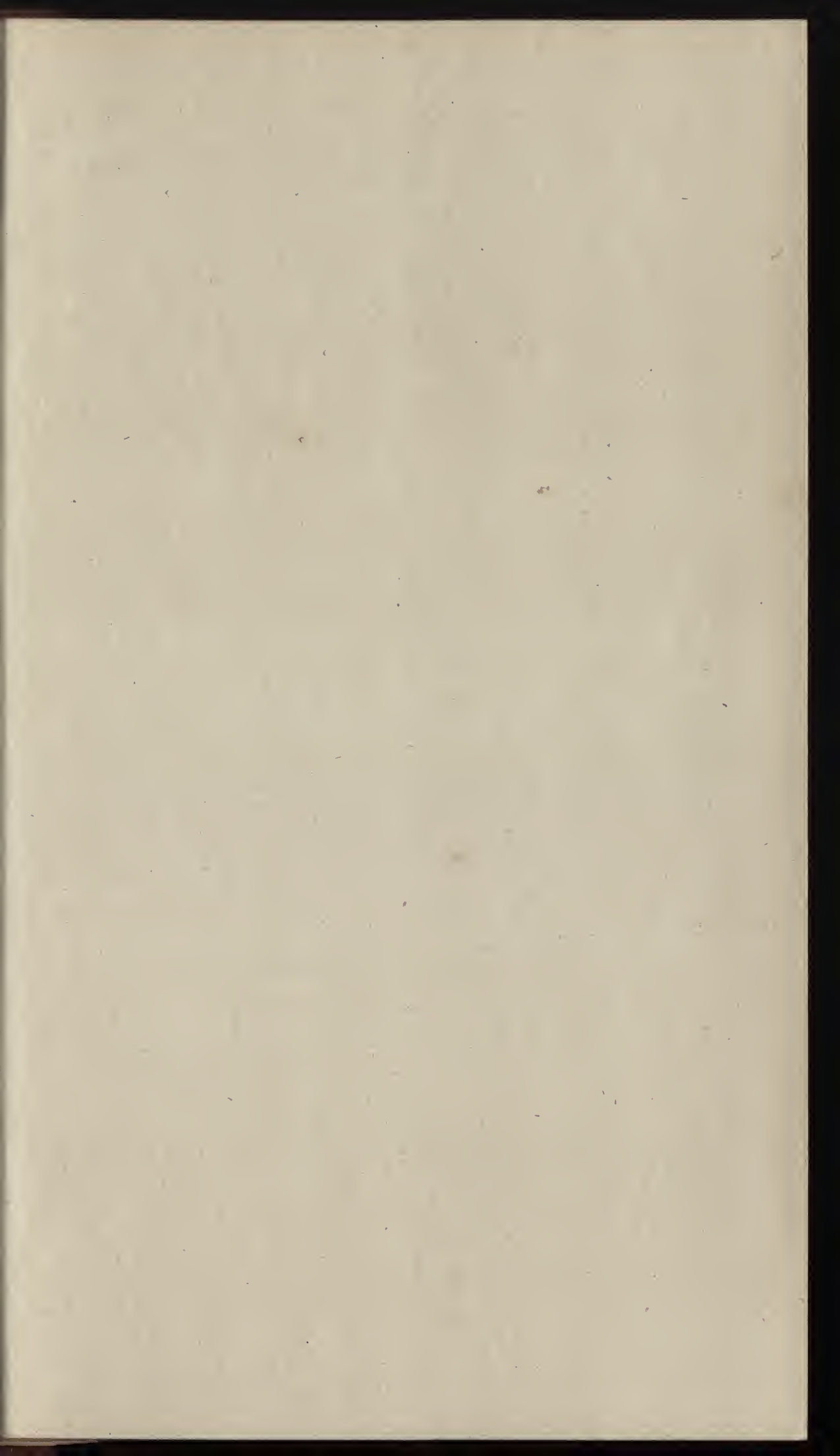

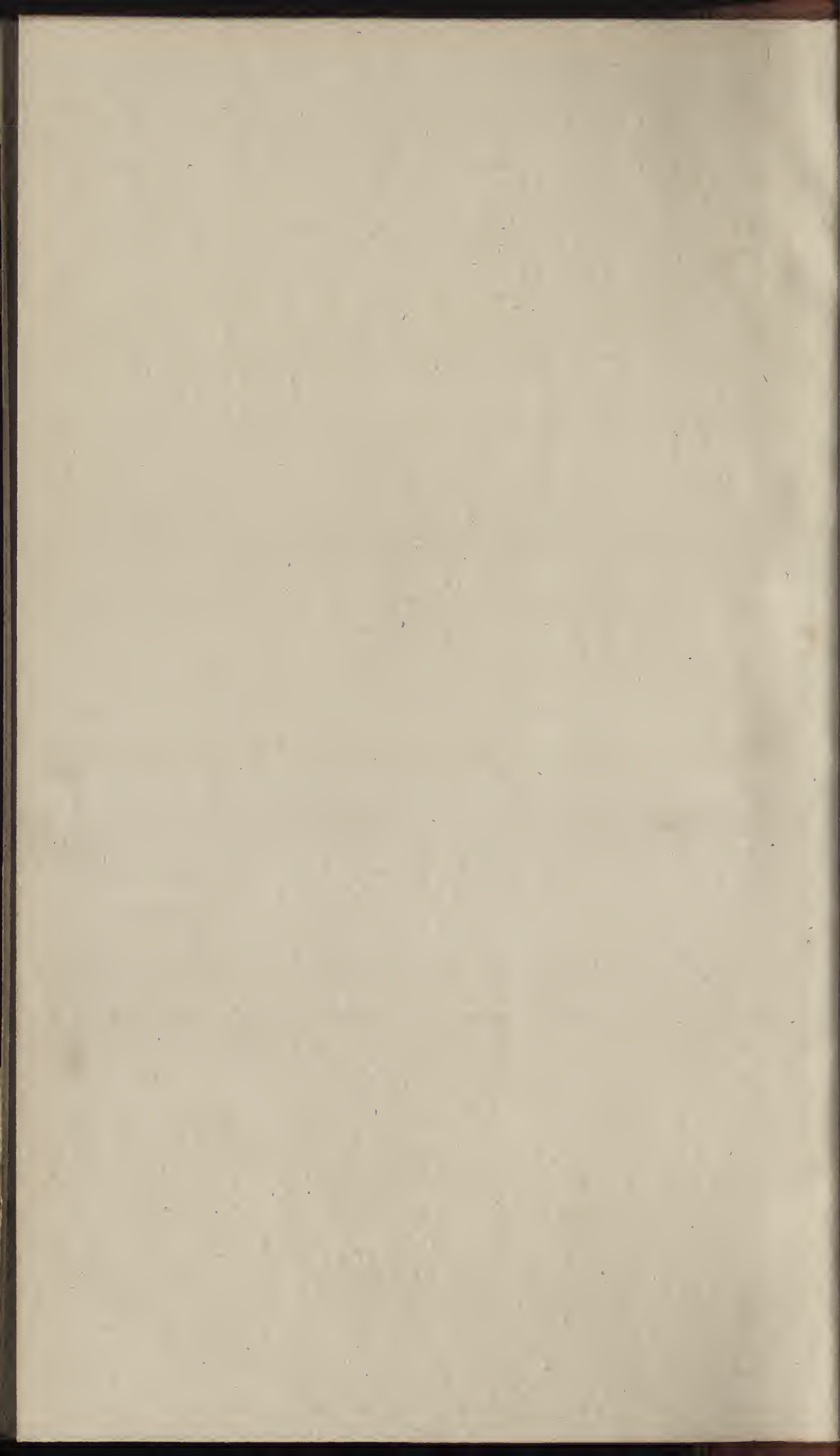

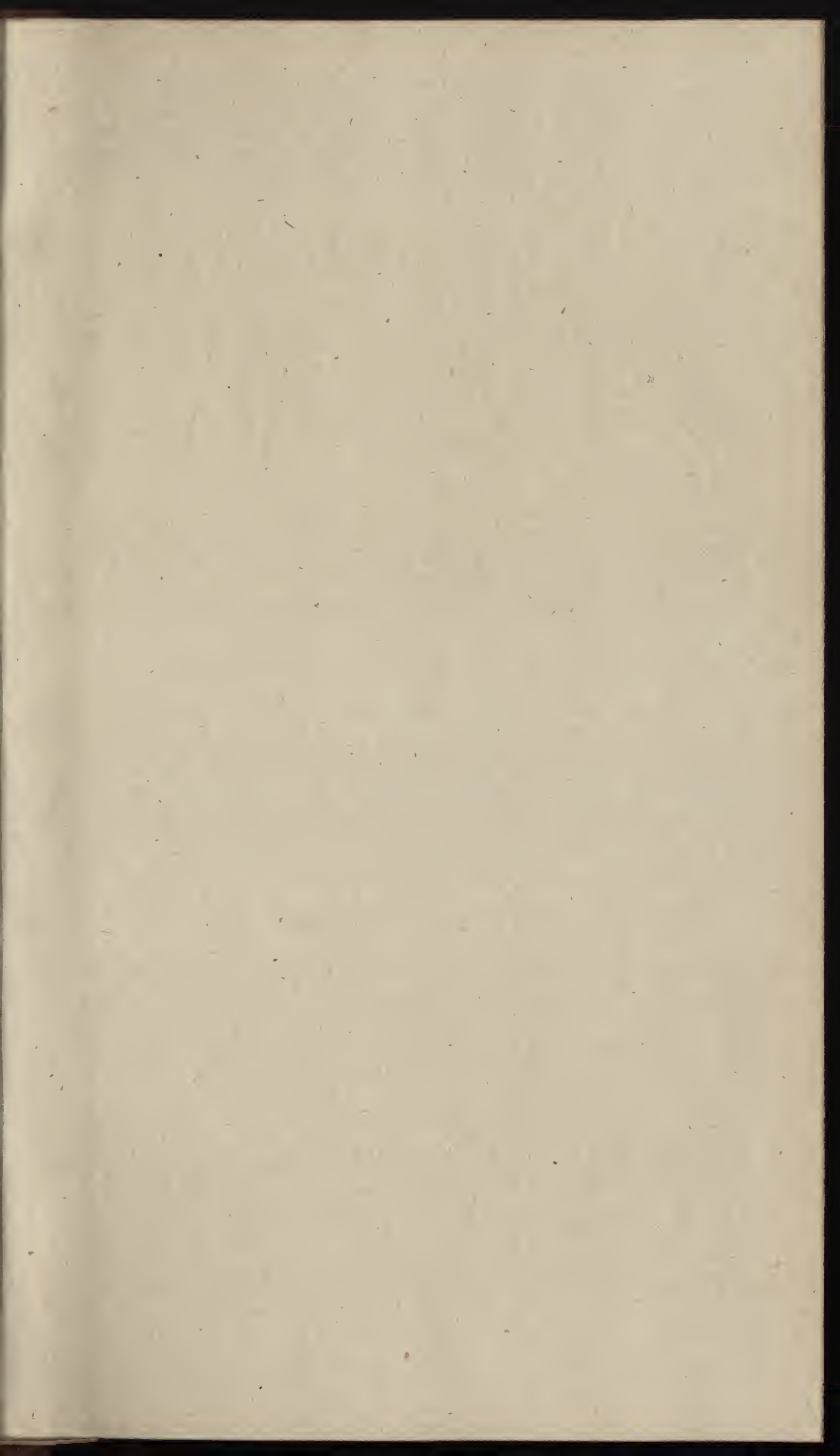

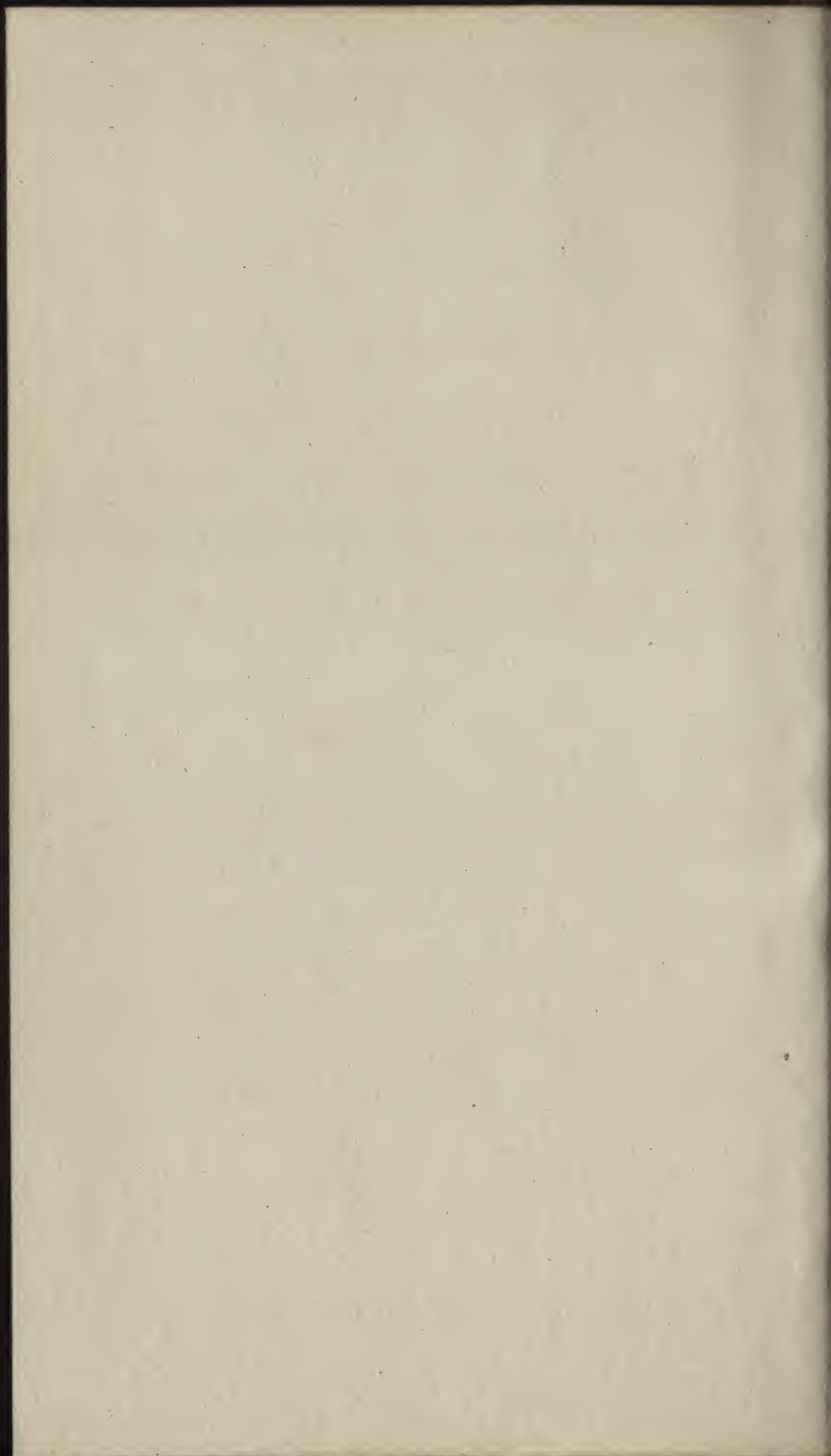

Franken 1347

Van Someren, Portr., 117

Eerste uitgave met nedul. tekst

"The finest series of portraits of members
of the House of Orange ever made"

Met titelvignet

14. portretten van C. de Pisse
uitroombare Stamboom

